

(భారతీయ గెజిట్, ప్రత్యేక భాగం-2 సెక్షన్-3(i)లో ప్రచురితమైంది)

భారత ప్రభుత్వం

పర్యావరణ, అటవీ, వాతావరణ మూర్ఖుల మంత్రిత్వ శాఖ
నోటిఫికేషన్

న్యూఢిల్లీ 23 మార్చి, 2016

GSR338(E): గత భారత ప్రభుత్వ పర్యావరణ, అటవీ, వాతావరణశాఖ 10, జూన్, 2015న భారత గెజిట్, ప్రత్యేక భాగం2, సెక్షన్3, సబ్సెక్షన్ (2)లోని నిబంధనల పేర ప్రచురించిన ముసాయిదా నిబంధనలు వైడ్ నెం.జిఎస్ఆర్(ఇ)ని పురస్కరించుకుని, ఆ నోటిఫికేషన్ ప్రచురించిన గెజిట్ కాపీలు ప్రజలకు అందిన అరవై రోజుల గడువులోగా ప్రభావితమైన నుంచి అభిప్రాయాలు, అభ్యంతరాలు కోరుతున్న మీదట;

నోటిఫికేషన్తో కూడిన గెజిట్ కాపీలు ప్రజలకు జూన్ 10వరోజు, 2015న అందుబాటులోకి వచ్చాయి; ముసాయిదా నిబంధనలను సంబంధించి ప్రజల నుంచి కాలవ్యవధిలోగా అందుకున్న అభ్యంతరాలు, సూచనల్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం లెక్కలోకి తీసుకున్నది.

ఇక యిప్పుడు, పర్యావరణ(సంరక్షణ)చట్టం, 1986(1986లో 29) సెక్షన్లు 6,8,25 పేర్కొన్న అధికారాలు పురస్కరించుకుని, మరియు ఇ-వ్యర్ధాల(యాజమాన్యం, నిర్వహణ) నిబంధనలు, 2011, పేరిట భారత గెజిట్లో ప్రచురితమైన సెక్షన్ 3, సబ్సెక్షన్(2), వైడ్ నెం.ఎస్.ఓ.1035(ఇ), తేదీ 12మే, 2011ని సూనర్ సీడ్ చేస్తూ, సూపర్సెషన్ ముందు చేపట్టిన మార్పులు చేర్పులు మరియు తొలగింపులు మినహా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ క్రింది నిబంధనలు చేసింది :

చాప్టర్ - 1

ప్రాథమికం

1. సంక్షిప్తనామం మరియు ఆరంభం :

- (1) ఈ నిబంధనలను ఇ-వ్యర్ధాల(యాజమాన్య) నిబంధనలు, 2016 అని పిలువవచ్చు.
- (2) ఇవి అక్టోబర్ 1వరోజు, 2016 నుంచి అమలులోకి వస్తాయి.

2. ఎక్కడ వరిస్తాయి :

ఉత్పత్తి, అమ్మకాలు, రవాణా కొనుగోలు, సేకరణ, నిల్వలతో సంబంధమున్న, అలాగే షెడ్యూల్ 1లో జాబితాగా ఇచ్చిన ఇ-వ్యర్ధాలు లేదా విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు, వాటి ఉపభాగాలు, ఉపయోగకరపస్తువులు, మరియు వస్తుతయారీకి కావాల్సిన భాగాలు, విడిభాగాల తయారీలోనూ పాలుపంచుకునే ప్రతి ఉత్పత్తిదారుడికి, వినియోగదారుడికి, పెద్ద వినియోగదారుడికి, సేకరణ కేంద్రాలకి, డీలర్లకి, ఇ-రిటేలర్లకి, రీఫర్బిషర్లకి, విడగాట్టేవారికి, మరియు రీసైక్లింగ్ చేసేవారికి ఈ నిబంధనలు వర్తిస్తాయి. కానీ ఈ క్రింది వాటికి ఈ నిబంధనలు వర్తించవు :

(ఎ) చట్టం క్రిందకు చేర్చిన బ్యాటరీలు (యాజమాన్యం మరియు నిర్వహణ) నిబంధనలు 2001లో పేర్కొన్న, ఉపయోగించిన లెడ్ యాసిడ్ బ్యాటరీలు.

(బి) సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్యతరహా ఎంటర్ప్రైజెస్ అభివృద్ధిచట్టం, 2001 (27 అప్ 2006)లో నిర్వచించిన సూక్ష్మఎంటర్ ప్రైజెస్ కి

(సి) అటామిక్ ఎనర్జీ చట్టం, 1962 (1962లో 33) ఏర్పాటు క్రింద పేర్కొన్న రేడియో యాక్టివ్ వ్యర్ధాలు

3. నిర్వచనాలు : ఈ నిబంధనల్లో, సందర్భం మరోలా లేకుంటే...

ఎ. 'చట్టం' అంటే పర్యావరణ (సంరక్షణ) చట్టం, 1986 (1986లో 29);

- బి. 'ఆధరైజేషన్' అంటే ఉత్పత్తి, నిర్వహణ, సేకరణ, స్వీకరణ, నిల్వ, రవాణా, రిఫర్మిషింగ్, కూల్చివేత, రీసైక్లింగ్, ట్రీట్‌మెంట్ మరియు ఇ-వ్యర్షాలను తొలగించే ఉత్పత్తిదారుడికి, కూల్చివేసేవారికి, రిఫర్మిషర్‌కి, మరియు రీసైకిల్ చేసేవారికి ఇచ్చే అనుమతి.
- సి 'పెద్ద వినియోగదారుడు' అంటే, విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులు ఉపయోగించే కేంద్రప్రభుత్వం లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు, బ్యాంకులు, విద్యాసంస్థలు, మల్టీనేషనల్ సంస్థలు, అంతర్జాతీయ ఏజెన్సీలు, భాగస్వామ్య, ప్రభుత్వ లేక ప్రైవేటు కంపెనీలు, ఫ్యాక్టరీలచట్టం 1948 (1948లో 63) మరియు కంపెనీల చట్టం, 2013 (2013లో 18)కింద రిజిస్టరయిన మరియు కోటి రూపాయలు టర్నోవర్ లేదా 20 మంది మించి ఉద్యోగులున్న ఆరోగ్యరక్షణ సంస్థలు.
- డి. 'కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు' అంటే, జల(నిరోధం, మరియు కాలుష్య నియంత్రణ) చట్టం, 1974 (1974లో 6) సెక్షన్ 3 సబ్సెక్షన్(1) క్రింద ఏర్పడిన కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు.
- ఇ. 'సేకరణ కేంద్రం' అంటే, చెత్త కల్పించేవారికి ఏర్పాటుచేసే సేకరణ కేంద్రం లేదా సేకరణ పాయింట్ లేదా రెండూ కావచ్చు. ఇ-వ్యర్షాల్ని రీసైకిల్‌కి తీసికెళ్లేందుకు వీలుగా ఇ-వ్యర్షాల్ని ఒకరుగానీ లేదా కొందరు కలిసిగానీ నిర్వహించే సేకరణ కేంద్రం, మరియు కేంద్ర కాలుష్య బోర్డు మార్గదర్శకాల బాధ్యతలకు అధికారం పొందినవారు. సేకరణ కేంద్రం ఉన్న చోట రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు జారీచేసిన అధికారాలతో భాగమైన రీసైకిల్ చేసేవారు, రిఫర్మిషర్ లేదా కూల్చివేసేవారు ఏర్పాటుచేసే సేకరణ కేంద్రాలు.
- ఎఫ్. 'కాంపోనెంట్' అంటే, ఉత్పత్తి అయిన ఒక వస్తువులోని భాగాల్లో ఒకటి లేదా ఆ వస్తువు తయారీలో కలిపిన భాగాల్లో ఒకటి లేదా మరొక భాగానికి అదనంగా చేర్చదగిన భాగం.
- జి. 'వినియోగ భాగాలు' అంటే, విద్యుత్తు లేదా ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల తయారీ ప్రక్రియలో భాగమైనది లేదా అవసరమైనవి. చివరగా తయారయ్యే పరికరంలో భాగమయ్యే లేదా భాగం కాని వస్తువులు. తయారీ విధానంలో సంపూర్ణంగా వినియోగపడేవాటిని వినియోగభాగాలు అంటారు.
- హెచ్. 'వినియోగదారుడు' అంటే, భారీ ఎత్తున వినియోగించే వారు మినహా - ఎలక్ట్రానిక్, విద్యుత్ వస్తువులు, పరికరాలను ఉపయోగించేవారు.
- ఐ. 'తరలింపు మార్గం' అంటే, ఇ-వ్యర్షాల్ని సేకరణకేంద్రం నుంచి నేరుగా అధికారిక రీసైక్లింగ్‌కి లేదా విడదీయడానికి పంపే మార్గం. ఫ్లోరెసెంట్ లేదా మెర్క్యూరీతో ఉన్న దీపాల విషయంలో, రీసైకిల్‌చేసేవారు లేకుంటే, అటువంటివాటిని సేకరణ కేంద్రం నుంచి ట్రీట్‌మెంట్, నిల్వ, తొలగింపు వ్యవస్థలకు తరలింపు మార్గం.
- జె. 'డీలర్' అంటే, ఈ నిబంధనల్లోని షెడ్యూల్ 1 క్రింద పేర్కొన్న విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులు లేదా వాటి విడిభాగాలను అమ్మేవారు, ఎగుమతులు చేసే లేదా అందుకునే వ్యక్తి లేదా సంస్థ.
- కె. 'డిపాజిట్ రీఫండ్ పథకం' అంటే, విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువుల ఉత్పాదకుడు అమ్మే సమయంలో అదనంగా కొంత డబ్బు డిపాజిట్ రూపంలో పొందేది. దీన్ని ఆ వస్తువుల కాలపరిమితి తర్వాత వస్తువును తిరిగి ఇచ్చినపుడు ఉత్పాదకుడు ఆ డబ్బును వడ్డీతో సహా ఇచ్చే పథకం.
- ఎల్. 'డిస్మాంట్లర్' అంటే, ఉపయోగించిన విద్యుత్తు ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను వాటి భాగాలుగా విడదీసే ఎవరయినా వ్యక్తి లేదా సంస్థ. అలా చేయడానికి సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ద్వారా అధికారం కలిగి ఉండాలి. మార్గదర్శకాలను అనుసరించి విడదీసే పనులు చేసేవారిని, చేసే సంస్థను డిస్మాంట్లర్ (విచ్ఛేదకులు) అంటారు.
- ఎం. 'తొలగించడం' (విరగడ) అంటే, రీసైక్లింగ్, రికవరీ లేదా తిరిగి ఉపయోగానికి పనికిరాని విధంగా చేయడానికి పంపించడం. కెమికల్ లేదా బయోలాజికల్ ట్రీట్‌మెంట్, ఇన్సినరేషన్, సురక్షిత నేలపూడిక ఈ కోవలోకి వస్తాయి.
- ఎన్. 'కాలపరిమితి ముగిసినవి' అంటే, వస్తువును ఉపయోగించిన తర్వాత చివరగా వదిలేసే సమయం.
- ఓ. 'పర్యావరణపరంగా పటిష్టమైన ఇ-వ్యర్షాల యాజమాన్యం' అంటే, ఇ-వ్యర్షాల నుంచి ఎలాంటి పర్యావరణ, ఆరోగ్య సమస్యలూ తలెత్తకుండా ఇ-వ్యర్షాల నియంత్రణ, యాజమాన్యం చేపట్టడం.

- పి. 'విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు' అంటే, విద్యుత్తు లేదా విద్యుదయస్కాంత క్షేత్రం ఆధారంగా పనిచేసే పరికరాలు. క్యూ. 'ఇ-రిటేలర్' అంటే ఎవరయినా ఒక వ్యక్తి లేదా సంస్థ లేదా వ్యాపార సంస్థ తన వస్తువులను ఇంటర్నెట్, టెలిఫోన్ ఉపయోగించడం ద్వారా అమ్మేవారు.
- ఆర్. 'ఇ-వ్యర్లం' అంటే సాధారణ వినియోగదారుడు గానీ, భారీ వినియోగారుడుగానీ విద్యుత్తు ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువుల్ని పనికిరానివిగా భావించి పారేసినవి. కొంతభాగం పనికిరానిదిగా అలాగే తయారీ సమయంలో, ప్రాసిసింగ్ చోట తిరస్కరించబడిన వస్తువులను కూడా ఇ-వ్యర్లాలనే అంటారు.
- ఎస్. 'ఇ-వ్యర్లాల ఎక్స్‌ఛేంజ్' అంటే, కాలపరిమితి అయిపోయిన ఎలక్ట్రానిక్, విద్యుత్తు వస్తుపరికరాలను ఈ నిబంధనల క్రింద ఏజెన్సీలకు లేదా సంస్థలకు అమ్మకాలు, కొనుగోలుకు వీలుకల్పించే సేవలు అందించే మార్కెట్ వ్యవస్థ .
- టి. 'ఉత్పాదకుని విస్తృతబాధ్యతలు' అంటే, పర్యావరణపరంగా ఇ-వ్యర్లాలను సురక్షితంగా నియంత్రిస్తూ రవాణా చేయాల్సిన ఉత్పాదకుని బాధ్యత.విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు వెనక్కి తీసుకునే విధానం అమలు లేదా సేకరణ కేంద్రాల ఏర్పాటు లేదా రెండూ చేపట్టడానికి ఈ బాధ్యత ద్వారా అంగీకారానికి రావచ్చు. మరియు అధికారిక డిస్కాంటలర్ ఒక్కరే లేదా బృందంగా ఒక ఉత్పాదకుని బాధ్యతగల ఆర్గనైజేషన్ తమ అదనపు ఉత్పా దకుని బాధ్యతను అధికారికంగా గుర్తించడం ద్వారా ఉత్పత్తిదారులు అంగీకార ఒప్పందం ద్వారా చేపట్టాలి.
- యు. 'ఉత్పాదకుని విస్తృత బాధ్యతల అధరైజేషన్' అంటే, ఉత్పాదకుడు తన అదనపు బాధ్యతలను, ప్రణాళికను లక్ష్యాలను సవ్యంగా అమలుచేయడానికి కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు ఇచ్చే అనుమతి.
- వి. 'ఉత్పాదకుని విస్తృత బాధ్యతల ప్రణాళిక' అంటే, ఉత్పాదకుని విస్తృత బాధ్యతల కోసం దరఖాస్తు చేసే సమయంలోనే ఉత్పాదకుడు ఈ ప్రణాళికను కూడా పొందుపరచాలి. ఇందులో ప్రత్యేక దృష్టిపెట్టి ఇ-వ్యర్లాల సేకరణకు ఛానలైజేషన్ విధా నం వివరాలు యివ్వాలి. వాటితోపాటు ఉత్పాదకుని బాధ్యత చేపట్టే సంస్థ వివరాలు, ఇ-వ్యర్లాలు ఇచ్చిపుచ్చుకునే వివరాలు కూడా ఇవ్వాలి, అదీ అవసరమైతే.
- డబ్ల్యు. 'వసతి' అంటే, ఇ-వ్యర్లాల సేకరణ, రిసెషన్. నిల్వ, విడదీయడం, రీఫర్మిషింగ్, విచ్చినం చేయడం, రీసైక్లింగ్, శ్రీ ట్యౌంట్, మరియు తొలగింపునకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలు జరిగే ప్రదేశం.
- ఎక్స్. 'ఫారమ్' అంటే ఈ నిబంధనలకు అనుబంధంగా ఉన్న నమూనా పత్రం.
- వై. 'చారిత్రక ఇ-వ్యర్లాల' అంటే ఈ నిబంధనలు అమల్లోకి వచ్చిన తేదీన అందుబాటులో ఉండే, షెడ్యూల్-1లో పేర్కొన్న విధంగా విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల నుంచి వెలువడే వ్యర్థాలు.
- జడ్. 'తయారీదారుడు' అంటే, విద్యుత్తు మరియు ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువుల తయారీవసతి కల్గిన, కంపెనీల చట్టం 2013 (2013లో 18)లో వివరించిన వ్యక్తి లేదా కంపెనీ; లేదా ఫ్యాక్టరీల చట్టం, 1948 (1948 లో 63)లో చెప్పిన ఫ్యాక్టరీ, లేదా సూక్ష్మ, చిన్న మరియు మధ్యతరహా ఎంటర్ప్రైజెస్ అభివృద్ధిచట్టం, 2006 (2006లో 27)లో పేర్కొన్న చిన్న మరియు మధ్య తరహా ఎంటర్ప్రైజెస్.
- (ఎఎ) 'వదిలేసిన ఉత్పత్తులు' అంటే, షెడ్యూల్-1లో ప్రత్యేకంగా పేర్కొన్న బ్రాండెడ్ కాని లేదా జోడించబడిన విద్యుత్తు మరియు ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు లేదా మూతబడిన కంపెనీల ఉత్పాదనలు.
- (బిబి) 'భాగం' అంటే, ఒక్కటిగా సాధారణంగా ఉపయోగపడని, ఏ వస్తువుకయినా తయారీలో చేర్చబడేది. అలాగే మెయింటెనెన్స్ కొరకు డిసెంబుల్ చేయ వీలుకానిది.విడిభాగం,అదనపుభాగం,అనుబంధ భాగం ఏదైనా కావచ్చు.
- (సిసి) 'ఉత్పాదకుడు' అంటే డీలర్, రిటేలర్ మరియు ఇ-రిటేలర్ వంటి అమ్మకందారుల విక్రయనైపుణ్యంతో సంబంధం లేకుండా -
1. విద్యుత్తు మరియు ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను వాటిలో ఉపయోగించే విడిభాగాలను, ముఖ్యభాగాలను తన బ్రాండ్ క్రింద తయారుచేసేవారు లేదా
  2. విద్యుత్తు మరియు ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులు, పరికరాలు, వాటిభాగాల విడిభాగాలను, తమ బ్రాండ్ క్రింద ఇతరులు

తయారుచేసినవాటిని, సరఫరాచేసినవాటిని అమ్మేందుకు పూనుకునేవారు.

3. దిగుమతి చేసుకున్న విదేశీ విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులు, భాగాలు, విడిభాగాలను అమ్మేందుకు పూనుకునేవారు.
- (డిడి) 'ఉత్పాదకుని బాధ్యత గల సంస్థ' అంటే, కాలపరిమితిముగిసిన విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులను, ఇ-వ్యర్షాల యాజమాన్యం నుంచి సేకరించి పర్యావరణానికి విఘాతం కల్పించనివిధంగా పటిష్టమైన యాజమాన్యచర్యలు చేపట్టే బాధ్యత గల వృత్తిపరమైన సంస్థ లేదా అధికారంగల వారు లేదా ఉత్పాదకులు.
- (ఇఇ). 'రీసైక్లర్' అంటే విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల వ్యర్షాల రీసైకిలింగ్ మరియు రీ ప్రాసిసింగ్ లేదా రీ-అసెంబ్లింగ్ పనులు చేపట్టేవారు; కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు మార్గదర్శకాలు విశదపరిచినట్టు వసతులు కల్పించినవారు.
- (ఎఫ్ఎఫ్). 'రిఫర్బిష్మెంట్' అంటే, ఉపయోగించిన విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులకు షెడ్యూల్-1లో పేర్కొన్నట్టుగా మరమ్మతులు చేపట్టి, వాటి కాలవ్యవధి పొడిగించే చర్యలు చేపట్టి తిరిగి వాటిని ఉపయోగించే వాస్తవస్థితికి తెచ్చి, తగువిధంగా అమ్మకాలను చేసేవారు.
- (జిజి) 'రీఫర్బిష్మెంట్' అంటే, ఈ నిబంధనలమేరకు ఉపయోగించిన విద్యుత్తు మరియు ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువుల రీఫర్బిష్మెంట్లో పనులు చేపట్టే, పరిశ్రమల చట్టం, 1948 క్రింద లేదా కంపెనీల చట్టం 1956 క్రింద రిజిస్టర్ అయిన, లేక రెండూవున్న కంపెనీ లేదా జిల్లా పరిశ్రమలు.
- (హెచ్హెచ్). 'షెడ్యూల్' అంటే, ఈ నిబంధనలకు అనుబంధంగా ఉన్న షెడ్యూల్.
- (ఐఐ). 'విడిభాగాలు' అంటే, పరికరం కూర్పులో ఉపయోగపడేది. ఉన్న భాగానికి అదనంగా చేర్చబడేది, లేనిదానికి ప్రత్యామ్నాయంగా అమర్చబడేది - అనగా భాగం లేదా అవసర పరికరం.
- (జెజె) 'కేంద్రపాలిత ప్రాంతానికి సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం' అంటే రాజ్యాంగంలోని 239 అధికరణ క్రింద ఏర్పాటయిన పాలనావ్యవస్థ.
- (కెకె) 'రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు' అంటే జల(కాలుష్యనివారణ మరియు నియంత్రణ)చట్టం, 1874(1974లో 6) సెక్షన్ 4లో, సబ్ సెక్షన్ 1 క్రింద కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లోని రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు లేదా కాలుష్య నియంత్రణ కమిటీ.
- (ఎల్ ఎల్) 'లక్ష్యం' అంటే తన విస్తృత బాధ్యతలో భాగంగా ఏత్పాదకుడు సేకరించవలసిన ఇ-వ్యర్షాల పరిమాణం.
- (ఎం ఎం) 'రవాణాదారు' అంటే, ఇ-వ్యర్షాలను జల, రైలు, వాయు మార్గాల్లో ఒక వ్యక్తి లేదా సంస్థ ఆరురీచేసే విధానం ప్రకారం తీసికెళ్లి ఇ-వ్యర్షాల్ని రవాణాదారుడికి అందజేసేవారు లేదా రావాణా చేసే ఇ-వ్యర్షాల మూలాల్లో సేకరణ, రావాణా గమ్యాన్ని తెలియజేపే వ్యక్తి లేదా కంపెనీ.
- (2) ఈ నిబంధనల్లో ఉపయోగించిన, వ్యక్తపరచిన పదాలు చట్టంలో పేర్కొన్నవి, పేర్కొనబడనివి, చట్టంలో వివరించిన అర్థాలు గలవి.

ఛాప్టర్ - 2

బాధ్యతలు

4. తయారీదారుని బాధ్యతలు: (1) ఏదయినా విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువుని, పరికరాన్ని తయారుచేసే సమయంలో ఏర్పడే ఇ-వ్యర్షాలను సేకరించాలి, ఆ వ్యర్షాల్ని రీసైక్లింగ్కి లేదా తొలగించేయడానికి పంపించాలి.
- (2) సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ఆధరైజేషన్ నిబంధన 13 సబ్‌రూల్ (2) క్రింద వివరించిన విధంగా అధికారం కొరకు ఫారమ్ 1(ఎ)లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. బోర్డు ఫారమ్ 1(బిబి) ద్వారా అధికారం యిస్తుంది.
- (3) ఇ-వ్యర్షాల నిల్వ, రవాణాలలో పర్యావరణానికి ఎలాంటి హాని జరగకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.
- (4) ఇ-వ్యర్షాల కల్పన, నిర్వహణ, తొలగింపు వివరాలను ఫారమ్ 2లో రికార్డుచేయాలి మరియు సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు పరిశీలనకు ఆ రికార్డులను అందుబాటులో వుండాలి.
- (5) సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణబోర్డు లేదా కాలుష్య నియంత్రణ మండలికి వార్షిక రిటర్న్సు, సంబంధిత ఆర్థిక

సంవత్సరం తర్వాత జూన్ 30వ తేదీ లోగా అందించాలి.

5. ఉత్పాదకుని బాధ్యతలు: విద్యుత్తు మరియు ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు ఉత్పత్తిచేసేవారికి షెడ్యూల్ 1లో పేర్కొన్న బాధ్యతలు..

1. ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతలతోపాటు ఈ క్రింది వాటిని కూడా చేపట్టాలి..

- (ఎ) షెడ్యూల్ 3లో ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతల అధికారంలో పేర్కొన్న లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా షెడ్యూల్ 1 నిబంధనలు అమలులోకి వచ్చిన తేదీ నాటికి ఇ-వ్యర్గాలు కాలపరిమితి ముగిసిన స్థాయి నుంచి సేకరించినవి లేదా సమయం ముగిసిన ఉత్పత్తుల సేకరణ, రవాణా.
- (బి) కాలపరిమితి ముగిసిన ఇ-వ్యర్గాలను, ఉత్పత్తులను వాటి సర్వీస్ సెంటర్ల నుంచి ఉత్పాదకుని అదనపుబాధ్యతల అధికారాలను అనుసరించి అధికారంగల డిస్పోజిటర్లకి లేదా రీసైక్లింగ్ కి తరలించేందుకు విధానం ఉండాలి. ఫ్లోరెసెంట్ మరియు మెర్క్యూరీతో ఉన్న బల్బులు విషయంలో రీసైక్లింగ్ చేసేవారు అందుబాటులో లేకుంటే సేకరణకేంద్రం నుంచి వాటిని ట్రీట్మెంట్, నిల్వ మరియు తొలగించే కేంద్రానికి తరలించవచ్చు.
- (సి) ట్రీట్మెంట్, నిల్వ, తొలగించే సౌకర్యానికి తరలించడానికి ముందు మెర్క్యూరీపరికరాలను నిర్వీర్యం చేయడానికి ముందస్తు ట్రీట్మెంట్ చేపట్టడం అవసరం.
- (డి) విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను వాటి మార్కెట్ నుంచి సేకరించడానికి ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతల్లో భాగంగా సాధారణ పథకం ఒకటి ఉండాలి. అనగా, డీలర్, సేకరణకేంద్రాలు, ఉత్పాదకుని బాధ్యత సంస్థ నుంచి తిరిగి తీసుకునే ఏర్పాటు ద్వారా ఎక్స్ ఛేంజ్ పథకం, డిపాజిట్ తిరిగి ఇచ్చే పథకం మొదలైనవాటి ద్వారా ప్రత్యక్షంగా గానీ, ఏదయినా అధికారిక ఏజెన్సీ ద్వారాగానీ అధికారిక రీసైక్లింగ్ చేసేవారికి చేర్చాలి.
- (ఇ) ఉత్పాదకుని నుంచి కాలపరిమితి ముగిసిన వాడకం అయిన విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను తిరిగి తీసుకునేందుకు వీలుగా వారి చిరునామా, ఇ-మెయిల్ అడ్రస్, టోల్ ఫ్రీ టెలిఫోన్ నెంబర్లు మరియు సహాయక నెంబర్లు వారి వెబ్ సైట్లు, వినియోగదారుని డాక్యుమెంట్ల నుంచి పొందడానికి వారికి వీలుకల్పించాలి.
- (ఎఫ్) క్రింద పేర్కొన్నదానికి సంబంధించి మీడియా, ప్రచురణలు, ప్రకటనలు, పోస్టర్లు లేదా సమాచారం అందించే ఏ యితర విధానం ద్వారానైనా వస్తువులతోపాటు ఉపయోగకర డాక్యుమెంట్ జోడించి అవగాహన కల్పించాలి...
  - (1) చిరునామా, ఇ-మెయిల్ అడ్రస్, టోల్ ఫ్రీ నెంబర్ లేదా సహాయక నెంబర్లు మరియు వెబ్ సైట్ల సంబంధిత సమాచారం.
  - (2) విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల సంబంధిత నిబంధన 16లో సబ్ రూల్ 1లో వివరించిన ప్రమాదకర వస్తువుల సమాచారం.
  - (3) సక్రమంగా చేపట్టని, తొలగించని, ప్రమాదవశాత్తు పగిలిపోయిన, దెబ్బతిన్న లేదా రీసైక్లింగ్ సక్రమంగా చేపట్టనివాటి సమాచారం.
  - (4) ఇ-పరికరాల ఉపయోగం తర్వాత వాటిని చేపట్టడం, తొలగించడంలో ఏమిచేయాలి, ఏమిచేయకూడదన్నవాటి సూచనలు.
  - (5) విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలపై ఈ క్రిందవిధమైన గుర్తును బాగా కనిపించేట్టు ఏర్పాటుచేయాలి. వ్యర్గాలను తొలగించే తొట్టెల్లో వేయడాన్ని అడ్డుకోను వీలవుతుంది.

- (6) ఇ-వ్యర్గాలను రీసైక్లింగ్ కి పంపించడానికి వినియోగదారులు అనుసరించే విధానం సమాచారం, అలాగే దానితోపాటు అనుమతి ఉంటే, డిపాజిట్ తిరిగి చెల్లించే పథకం వివరాలు జోడించాలి.
- (జి) ఉత్పాదకుడు వ్యక్తిగతంగా లేదా బృందంగా ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత అమలును ఎంచుకోవాలి. వ్యక్తిగత ఉ

త్పాదక, బాధ్యతలు నెరవేర్చేందుకు ఉత్పాదకుడు స్వయంగా వ్యర్థాల సేకరణకేంద్రాన్ని ఏర్పాటుచేసుకోవచ్చు లేదా తిరిగి చెల్లించే పద్ధతి విధానాన్ని అమలుచేయవచ్చు. బృందంగా చేపట్టేటట్లయితే, ఉత్పాదకులు సంస్థతో లేదా ఇ-వ్యర్థాల ఎక్స్‌చేంజ్‌తో లేదా రెం డింటితో సంబంధం పెట్టుకోవాలి. వ్యక్తిగత ఉత్పాదకుని విషయంలో ప్రతీ అంశానికి ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత అధరైజేషన్‌ను కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు నుంచి సబ్ రూల్(1)లో పేర్కొన్న విధంగా ఫారమ్-1 ప్రకారం పొందాల్సి ఉంటుంది.

2. కాలంచెల్లిన వస్తువుల సేకరణ, వాటిని రీసైకిల్ చేసే అధికారం వున్నవారికి పంపించే విధానం సరిగా అమలుచేయడానికి డిపాజిట్ రీఫండ్ పథకం గురించిన సమాచారం, ఒకవేళ ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత ప్రణాళికలో అలాంటి పథకం ఉంటే అందజేయవలసి ఉంటుంది.

అమ్మకం సమయంలో వినియోగదారుడు లేదా పెద్ద వినియోగదారుడి నుంచీ తీసుకున్న డిపాజిట్ తిరిగి ఇచ్చేటప్పుడు అప్పటి రేట్లు అనుసరించి వడ్డీతో సహా కాలపరిమితి చెందిన వస్తువులకు చెల్లించాలి.

3. విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులు, పరికరాలను ఉత్పాదకుని అదనపుబాధ్యత అధికారంగల ఉత్పత్తిదారుడికి మాత్రమే దిగుమతి చేయాలి.
4. ఇ-వ్యర్థాల నియంత్రణకు సంబంధించి ఫారమ్-2లో రికార్డులు చేపట్టాలి. అటువంటి రికార్డులను కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు లేదా సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు పరిశీలనకు అందుబాటులో ఉంచాలి.
5. రిటర్న్లు రాబోయే ఆర్థిక సంవత్సరానికి వార్షిక నివేదికను ఫామ్ 3లో కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డుకి జూన్ 30వ తేదీన లేదా అంతకంటే ముందు సమర్పించాలి. రాష్ట్రంలోనే ఉత్పాదకునికి అనేక సంస్థలు ఉంటే, అన్ని కార్యాలయాలకు సంబంధించిన సమాచారంతో ఒకే నివేదికను అందజేయాలి.
6. ఉత్పాదకుడు అధికారంకొరకు ఫారమ్ 1లో కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణబోర్డుకు దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. తద్వారా ఫారమ్-1 (ఎఎ)లో ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత అధికారం ఇస్తుంది.
7. ఈ నిబంధనలో పేర్కొన్నట్లుగా ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత అధికారం లేకుండా కార్యకలాపాలు చేపడితే, పర్యావరణానికి హాని చేస్తున్నట్లు భావించవలసి ఉంటుంది.

6. సేకరణ కేంద్రాల బాధ్యతలు: (1) ఉత్పాదకుడు లేదా డిస్మాంటలర్ లేదా రీసైకిలర్ లేదా రీరిఫిల్షర్ తరపున ఇ-వ్యర్థాలను సేకరించడం, అలాగే నిరుపయోగంగా ఉన్న వస్తువులను సేకరించడం.

- (2) వసతులు కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణబోర్డు మార్గదర్శకాల అనుసరించి ఉన్నతస్థాయి ప్రమాణాలు కలిగి ఉండేట్లు ఎప్పటికప్పుడు చూడాలి.
- (3) సేకరించిన ఇ-వ్యర్థాలు అధికారిక డిస్మాంటలర్‌కి లేదా రైసైక్లర్‌కి పంపే ముందు రక్షిత ప్రదేశంలో జాగ్రత్తపరచాలి.
- (4) ఇ-వ్యర్థాల నిల్వ, తరలింపు సమయంలో పర్యావరణానికి ప్రమాదం లేకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.
- (5) కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు మార్గదర్శకాల అనుసరించి ఫారమ్ 2లో ఇ-వ్యర్థాల నియంత్రణ వివరాలు రికార్డుచేయాలి; వాటిని కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు లేదా రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు అడిగినప్పుడు పరిశీలనకు అందుబాటులో ఉంచాలి.

7. డీలర్ల బాధ్యతలు: (1) డీలర్ల విషయానికివస్తే, ఉత్పాదకుని తరపున ఇ-వ్యర్థాల్ని సేకరించడం, వినియోగదారుడికి వ్యర్థాలపెట్టెను యివ్వడం లేదా ఇ-వ్యర్థాల్ని వేయడానికి ప్రదేశాన్ని గుర్తించడం లేదా తిరిగి తీసుకునే విధానం ద్వారా సేకరించడం; ఆ విధంగా సేకరించిన ఇ-వ్యర్థాల్ని సేకరణ కేంద్రానికి లేదా ఉత్పాదకుడు ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటుచేసిన డిస్మాంటలర్‌కి లేదా రీసైకిలర్‌కి పంపించాలి.

- (2) డీలర్ లేదా రీటేలర్ లేదా ఇ-రీటేలర్ డిపాజిట్ సొమ్మును తిరిగి తీసుకునే పథకం అనుసరించి ఇ-వ్యర్థాల్ని ఉత్పాదకునికి తిరిగి చెల్లించాలి. అలాగే ఉత్పాదకుడి డిపాజిట్ రీఫండ్ పథకం క్రంద డిపాజిటర్‌కి చెల్లించాలి.

- (3) సేకరించిన ఇ-వ్యర్థాల్ని అధికారిక డిస్కాంటలర్ కి లేదా రీసైకిలర్ కి సురక్షితంగా తరలించేందుకు ప్రతీ డీలర్ బాధ్యత వహించాలి.
- (4) ఇ-వ్యర్థాల నిల్వ, రవాణాలో పర్యావరణానికి హాని జరగకుండా చూడాలి.
- 8. రీఫర్బిషర్ బాధ్యతలు:** (1) రీఫర్బిషింగ్ ప్రాసిస్ వద్ద ఏర్పడే ఇ-వ్యర్థాలను సేకరించి అధికారిక డిస్కాంటలర్ లేదా రీ సైకిలర్ కి సేకరణ కేంద్రం ద్వారా పంపించాలి.
- (2) ఒక్కసారి అధికారం కోసం రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణబోర్డుకి నిబంధన 13 సబ్ రూల్ (4) ప్రకారం ఫారమ్ 1(ఎ)లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
- (ఎ) రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు ఒక్కసారి అధికారాన్ని రీఫర్బిషర్ కి ఫామ్ 1(బిబి) ఆధారంగా ఇవ్వడానికి తిరస్కరించక రైదుగానీ అభ్యంతరం లేకుంటే ముప్పయి రోజుల్లో అంగీకరించవచ్చు.
- (బి) అధికారం పొందిన రీఫర్బిషనర్ ఇ-వ్యర్థాల ఉత్పన్న వివరాలను సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డుకి వార్షిక నివేదిక పద్ధతిలో అందజేయాలి.
- (3) ఇ-వ్యర్థాల నిల్వ, తరలించే సమయంలో పర్యావరణానికి ఇబ్బందులు కలగకండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.
- (4) రిఫర్బిషింగ్ ప్రాసిస్ వల్ల ఎలాంటి ఆరోగ్య, పర్యావరణ సమస్యలు తలెత్తకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.
- (5) పేరుకుపోయిన ఇ-వ్యర్థాల్ని అధికారిక సేకరణ కేంద్రానికి లేదా డిస్కాంటలర్ కి లేదా రీసైకిలర్ కి సరక్షితంగా చేర్చేలా చూడాలి.
- (6) సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణబోర్డుకి వార్షిక రిటర్న్ ను, సంబంధిత ఆర్థిక సంవత్సరం మగిశాక జూన్ 30వ తేదీ, అంతకు ముందుగానీ ఫారమ్ 3లో దరఖాస్తు చేయాలి.
- (7) తాము నియంత్రిస్తున్న ఇ-వ్యర్థాల రికార్డును ఫారమ్ 2లో భద్రపరచాలి. మరియు సంబంధిత అధికారుల పరిశీలనకు వాటిని అందుబాటులో ఉంచాలి.
- 9. వినియోగదారుడు, భారీ వినియోగదారుని బాధ్యతలు:** (1) షెడ్యూల్ 1లో పేర్కొన్న విద్యుత్తు మరియు ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల వినియోగదారులు, భారీ వినియోగదారులు వారు కల్పించే ఇ-వ్యర్థాల్ని, అధికారంగల సేకరణ కేంద్రాలు, డీలర్, అధికారంగల ఉత్పత్తిదారుడు లేదా డిస్కాంటలర్ లేదా రీసైకిలర్ ల ద్వారా లేదా తిరిగి ఇచ్చే విధానం అనుసరించి సేవలు అందించేవారి ద్వారా తరలించే జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.
- (2) షెడ్యూల్ 1లో పేర్కొన్న భారీ వినియోగదారులు తమ ఇ-వ్యర్థాల నియంత్రణ జాబితాను ఫారమ్ 2లో పొందుపరచి, సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డుకి అందజేయాలి. పరిశీలనకు అందుబాటులో ఉంచాలి.
- (3) షెడ్యూల్ 1లోని జాబితాలో ఉన్న విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల వినియోగదారులు, పెద్ద వినియోగదారులు కాలంచెల్లిన ఇ-వ్యర్థాల్ని అటామిక్ ఎనర్జీ చట్టం, 1961 (1962లో 33) ప్రొవిజన్లు, ఇతర నిబంధనల క్రిందకు వచ్చే రేడియో యాక్టివిటీతో ఉండే ఇ-వ్యర్థాలతో కలపకుండా జాగ్రత్తపడాలి.
- (4) షెడ్యూల్ 1లో పేర్కొన్న పెద్ద వినియోగదారులు తమ వార్షిక రిటర్న్ ను సంబంధిత ఆర్థిక సంవత్సరం పోయాక, అన్ని వివరాలతో ఫారమ్ 3లో సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు కు జూన్ 30వ తేదీ లేదా ఆలోగా సమర్పించాలి. వారికి రాష్ట్రంలో పలు సంస్థలు ఉంటే, వాటన్నిటి సమాచారంతో ఒక రిటర్న్ ను ఆయా రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డులకు సమర్పించాలి.
- 10. తొలగించేవారి (డిస్కాంటలర్) బాధ్యతలు:** (1) తొలగించే ప్రక్రియలు, వసతి కేంద్రం, కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు పేర్కొన్న మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా ఉన్నదీ లేనిదీ ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలిస్తుండాలి.
- (2) నిబంధన 13 సబ్ రూల్ (3) క్రింద పేర్కొన్నవిధంగా రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు నుంచి అధికారం పొందాలి.
- (3) ఇ-వ్యర్థాల నిల్వ, తరలించే సమయంలో పర్యావరణానికి ఇబ్బందిలేకుండా తరలించేట్లు చూడాలి.
- (4) వ్యర్థాల తొలగించే పద్ధతి పర్యావరణం, ఆరోగ్యాలపై వ్యతిరేక ప్రభావం లేకుండా జాగ్రత్త తీసుకోవాలి.

- (5) తొలగించిన ఇ-వ్యర్థాలను రీసైకిలింగ్ కి పంపే ముందు విడివిడిగా చేసి తరలించాలి. పరికరాలు తిరిగిపొందే విధంగా చూడాలి.
- (6) రీసైకిల్ కి వీలుగాని లేదా తిరిగి పొందలేనటువంటి వ్యర్థాలను అధికారిక ట్రీట్మెంట్ నిల్వలకు మరియు తొలగించే వసతులకు పంపే జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.
- (7) సేకరించిన తొలగించిన ఇ-వ్యర్థాల రికార్డును ఫారమ్-2 ద్వారా రీసైకిల్ చేసేవారికి అందజేయాలి. అటువంటి రికార్డును కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు లేదా సంబంధిత కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు పరిశీలనకు అందుబాటులో ఉంచాలి.
- (8) సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డుకి ఫామ్ 3 ద్వారా వార్షిక రిటర్న్ ను సంబంధిత ఆర్థిక సంవత్సరం పోయాక జూన్ 30వ తేదీ, అంతకుముందుగానీ సమర్పించాలి.
- (9) ఇ-పరికరాల రికవరీకి, రీసైకిలింగ్ కి, తగిన సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు అధికారాలు ఉంటే తప్ప రీసైకిలింగ్ చేసేవారికి ఇవ్వరాల్సి ప్రాసిస్ చేయరాదు.
- 10) ఈ నిబంధనల్లో వివరించిన ఇ-వ్యర్థాల్ని తొలగించేవారెవరూ అధికారం లేకుండా తొలగింపు పనులు చేపట్టరాదు. అలాచేస్తే పర్యావరణానికి నష్టం చేసేవారిగా పరిగణింపబడతారు.

11. రీసైకిలర్ బాధ్యతలు: (1) కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డులో పేర్కొన్న మార్గదర్శకాలు లేదా ప్రమాణాల ప్రకారం వ్యర్థాల రీసైకిలింగ్ వసతి పనితీరు ఉండేలా చూసుకోవాలి.

- (2) సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు నుంచి నిబంధన 13 సబ్ రూల్ (3) క్రింద పేర్కొన్న విధానం అనుసరించి అధికారం పొందాలి.
- (3) ఇ-వ్యర్థాల నిల్వ, రవాణాలో పర్యావరణానికి ఎలాంటి నష్టం వాటిల్లకుండా చూడాలి.
- (4) ఇ-వ్యర్థాల రీసైకిలింగ్ ప్రాసిస్ వల్ల ఆరోగ్యం, పర్యావరణంపై ఎలాంటి వ్యతిరేక ప్రభావం వాటిల్లకుండా చూడాలి.
- (5) అన్ని రికార్డులను కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు లేదా రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు పరిశీలనకు అందుబాటులో ఉంచాలి.
- (6) ముక్కలుగానీ, పదార్థాలుగానీ వసతి స్థలంలో రీసైకిలింగ్ చేయకుంటే వాటిని అధికారం ఉన్న రీసైకిలర్ల వద్దకు పంపించాలి.
- (7) రీసైకిలింగ్ ప్రాసిస్ లో వచ్చే మిగులు వ్యర్థాలను అధికారిక ట్రీట్మెంట్, నిల్వ, తొలగించే స్థలంలో ఉంచాలి.
- (8) ఇ-వ్యర్థాల సేకరణ, కూల్చివేత, రీసైకిల్ రికార్డును ఫామ్ 2లో అధికారిక రీసైకిలర్ కి పంపాలి. మరియు అటువంటి రికార్డును కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు లేదా సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డుకు పరిశీలనకు అందుబాటులో ఉంచాలి.
- (9) చివరి వార్షిక రిటర్న్ ను ఫామ్ 3లో సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డుకి వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరం రిటర్న్ కొరకు జూన్ 30 వ తేదీన, అంతకు ముందుగానీ దాఖలు చేయాలి.
- (10) విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు లేదా భాగాలు, షెడ్యూల్ 1లో పేర్కొన్నవి సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ఆధారితీ నుంచి అధికారం తీసుకునే సమయంలో రేడియో యాక్టివ్ పదార్థాలు లేనివి రీసైకిలింగ్ కి అంగీకరించవచ్చు.
- (11) ఈ నిబంధనల్లో వివరించినట్టుగా అధికారం లేకుండా కార్యకలాపాలు చేపడితే పర్యావరణానికి నష్టం కలిగించేవారిగా భావించబడుతుంది.

12. ఇ-వ్యర్థాల పటిష్ట యాజమాన్యం కొరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బాధ్యతలు: (1) ఈ విషయంలో రాష్ట్ర పరిశ్రమల శాఖ లేదా ఏ యితర ప్రభుత్వ ఏజెన్సీ అయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా అధికారం కలిగినది, పరిశ్రమ ప్రాంగణంలో స్థలం లేదా షెడ్ ను ఇ-వ్యర్థాల డిస్పోజిట్ కి, రీసైకిలింగ్ కి కేటాయించాలి. ప్రస్తుతం ఉన్న లేదా రాబోతున్న ఇండస్ట్రియల్ పార్క్,

ఎస్టేట్, పరిశ్రమల క్లస్టర్స్ లో స్థలం కల్పించాలి.

(2) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికారం పొందిన ఏజెన్సీ లేదా ప్రభుత్వ కార్మికశాఖ..

(ఎ) ఇ-వ్యర్ధాల రీసైక్లింగ్ మరియు డిస్మాంటలింగ్ లో పాల్గొన్న కార్మికుల గుర్తింపు మరియు రిజిస్ట్రేషన్ ఉండాలి.

(బి) ఇ-వ్యర్ధాల విచ్ఛిన్నవసతుల ఏర్పాటుకు వీలుగా కార్మికుల బృందాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి సహకరించాలి.

(సి) ఇ-వ్యర్ధాల విచ్ఛిన్నం మరియు రీసైక్లింగ్ లో పనిచేసే కార్మికులకు వారి శ్రామికవృత్తి నైపుణ్యం మెరుగుపరిచే కార్యక్రమం చేపట్టాలి.

(డి) ఇ-వ్యర్ధాల విచ్ఛిన్నం మరియు రీసైక్లింగ్ లో పాల్గొనే కార్మికుల స్థితిగతులు ప్రతి సంవత్సరం పర్యవేక్షిస్తూ వారికి సంరక్షణ, ఆరోగ్య సౌకర్యాలు కల్పించాలి.

(ఇ) ఈ ప్రావిజన్లను పటిష్టంగా అమలుచేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సమగ్ర ప్రణాళికను సిద్ధపరచాలి. మరియు పర్యావరణం, అటవీ, వాతావరణ మార్పుల శాఖకు వార్షిక నివేదిక సమర్పించేందుకు ప్రణాళిక రూపొందించాలి.

ఛాప్టర్ 3

ఇ-వ్యర్ధాల యాజమాన్యానికి అధరైజేషన్ కోర్కె, అధరైజేషన్ మంజూరు చేసే విధానం

13. అధికారం మంజూరీ కొరకు అనుసరించే, అధికారం గ్రాంటు చేసే విధానం :

1. ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత - ఉత్పాదకుల అధికారం ..

(1) షెడ్యూల్ 1లో పేర్కొన్న విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల ఉత్పాదకుడు ప్రతీవారూ అదనపు బాధ్యత అధికారం (అధరైజేషన్) కొరకు ఫారమ్ 1లో కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డుకి ఈ నిబంధనలు అమలులోకి వచ్చిన తేదీ నుంచి 90 రోజుల్లోగా దరఖాస్తు చేయాలి.

2) అన్నివిధాలా పూర్తిచేసిన దరఖాస్తును అందుకున్న కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణబోర్డు, ఉత్పాదకుని అదనపుబాధ్యత ప్రణాళికను విశ్లేషించి, ఉత్పత్తిదారుడు దేశంలో ఉత్పాదకుని బాధ్యతలు నియంత్రించగల పటిష్టమైన విధానం వివరించాడని సంతృప్తి చెందిన తర్వాత ఉత్పాదకుని అదనపుబాధ్యత అధికారం ఫారమ్(ఎఎ) ద్వారా 120 రోజుల్లో ఇవ్వాలి. ఈ అధికారం కాలపరిమితి ఐదేళ్ళు ఉంటుంది. ఈ అధికారంలో యితర అంశాలతోపాటు సంవత్సరానికి సేకరించే లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న ఇ-వ్యర్ధాల పరిమాణం, కోడ్ పరంగా ఉత్పత్తి పొందుపరిచి ఉండాలి. డిస్మాంటల్ లో లేదా రీసైక్లింగ్ కి ఇ-వ్యర్ధాల సేకరణ ఆయా వ్యర్ధాల్లో గత సంవత్సరం మార్కెట్ లో పెట్టిన విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల పరిమాణం మరియు వస్తువుల రమారమి కాలపరిమితి అనుసరించి లక్ష్యం నిర్ధారించబడుతుంది. ఈవిధాది ఉత్పన్నమయ్యే ఇ-వ్యర్ధాల పరిమాణం అంచనాను ఉత్పత్తిదారుడు మరియు ఉత్పత్తి దారుడు అమలుచేయడానికి ప్రతిపాదించిన సేకరణపథకంతో కూడినది. ఉత్పాదన అదనపుబాధ్యత పథకంలో సూచించబడాలి. షెడ్యూల్ 3 ప్రకారం కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు లక్ష్యాలను నిర్దేశిస్తుంది.

3) దరఖాస్తుదారుడు వినడానికి తగినంత సమయం ఇచ్చిన తర్వాత ఉత్పత్తిదారుని అదనపు బాధ్యత అధికారాన్ని కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు తిరస్కరించవచ్చు.

4) కేంద్ర పర్యావరణ నియంత్రణ బోర్డు ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతల అధికారాన్ని తిరస్కరిస్తే, ఉత్పత్తిదారుడు ఎలాంటి విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులను తిరిగి అధికారం వచ్చే వరకూ మార్కెట్ లో పెట్టరాదు.

5) ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతను గ్రాంట్ చేసిన తర్వాత కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు ఆ ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత ప్రణాళికను సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డుకు నియంత్రణ కొరకు పంపుతుంది.

6) ఉత్పాదకుని అదనపుబాధ్యతల అధికారం కొరకు, గత అధికారం కాలపరిమితి ముగియడానికి నూట ఇరవైరోజుల ముందే కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డుకు ఫారమ్-1 ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.

సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు దరఖాస్తు అందుకున్న తేదీ నుంచి అరవైరోజుల్లో నిబంధనలకు అను

వుగా ఉన్నట్లు నివేదికను పంపితే కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు రెన్యూవల్ను ఐదేళ్లకాలానికి చేయవచ్చు. రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు నివేదిక అందకుంటే, మెరిట్ ఆధారంగా చట్టం నిబంధనలు, ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతల అధికారాల క్రింద పేర్కొన్న ప్రత్యేక పరిస్థితులక్రింద ఎలాంటి ఉల్లంఘన జరగకుంటే కూడా రెన్యూవల్ చేయవచ్చు.

- 7) షెడ్యూల్ 1 జాబితాలోని ప్రతి విద్యుత్తు ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల ఉత్పాదకుడు ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతల అధికారం షరతులకు అనుగుణంగా వ్యవహరించేందుకు అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలి.
- 8) సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు, ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత అధికారం అమలును పర్యవేక్షిస్తూ, నిబంధనలు పాటించకుంటే పరిస్థితుల్ని లెక్కలోకి తీసుకుని తగినచర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డుకు సిఫార్సు చేయాలి. అదీ అవసరమయితేనే.
- 9) కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు యాదృచ్ఛిక పరిశీలనలో ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత అధికారం నిబంధనలు, లేదా ఈ నిబంధనల అనుసరణలో విఫలమైనట్లు అభిప్రాయపడితే, రికార్డు చేసిన కారణాలు విన్నతర్వాత వ్రాతపూర్వకంగా ఆ అధికారాలను అవసరమయితే రద్దుచేసి, ఆ సమాచారాన్ని పదిరోజులలోగా రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డుకి తెలియజేయాలి.
- 10) పర్యావరణపరంగా ఇ-వ్యర్థాల యాజమాన్యాన్ని పటిష్టంగా, నిబంధనల మేరకు చేపట్టేందుకు, షరతులతో కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ఇచ్చిన ఉత్పాదకుని అదనపు అధికారాలను ఆన్లైన్ రిజిస్ట్రేషన్ చేయాలి; వివరాలు దేశంలోని పౌరులందరికీ అందేలా చూడాలి.
- 11) ఈ నిబంధన క్రింద అధికారం పొందిన ఉత్పాదకుడు ఫామ్-2లో రికార్డులు నిర్వహించాలి. అలాగే గత సంవత్సరం కార్యకలాపాల రిటర్న్లను ఫామ్-3లో కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డుకు ప్రతీ ఏడాది జూన్ 30న లేదా అంతకు ముందు దాఖలు చేయాలి.

2. తయారీదారుని అధికారం ..

- (1) ఇ-వ్యర్థాలు కల్పించే తయారీదారుడు సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డునుంచీ అధికారం పొందాలి.
- (2) ఈ నిబంధన అమలులోకి వచ్చిన తొండైరోజుల్లో తయారీదారుడు ఆధరైజేషన్ కొరకు ఫామ్-3(ఎ) ద్వారా సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డుకు దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
- (3) అధికారం కొరకు తయారీదారుడు పెట్టుకున్న పూర్తిచేసిన దరఖాస్తు అందుకున్న సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ఈ దరఖాస్తుదారుడి వద్ద ఇ-వ్యర్థాలు సురక్షిత యాజమాన్యం, సాంకేతికసామర్థ్యాలు సక్రమంగా వున్నాయని, అవసరమైతే విచారణలో నిర్ధారణయితే, అతనికి అధికారాన్ని ఫారమ్-1(బిబి) ద్వారా నూటయిరవై రోజుల్లో ఇ-వ్యర్థాల నియంత్రణపనులు అధికారిక ప్రదేశంలో చేపట్టడానికి ఆధరైజేషన్ జారీచేస్తారు. ఈ అధికారం కాలవ్యవధి ఐదేళ్లు.
- (4) దరఖాస్తుదారుని అభిప్రాయాలు వినడానికి సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు తగిన సమయం యిచ్చిన తర్వాత దరఖాస్తును అవసరమైతే తిరస్కరించవచ్చు.
- (5) ఈ నిబంధన క్రింద అధికారం పొందిన ప్రతీవారూ ఇ-వ్యర్థాల నిర్వహణ రికార్డును ఫారమ్-2లో పొందుపరిచి దాన్ని సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డుకు సమర్పించాలి. ఫారమ్-3లో ప్రత్యేకంగా జూన్ 30న, లేదా అంతకుముందే సమర్పించాలి.
- (6) రెన్యూవల్ కొరకు దాని కాలపరిమితి ముగియడానికి నూటయిరవై రోజుల ముందు ఫామ్-1(ఎ)ద్వారా రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డుకు దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. చట్టం ఏర్పాట్లు లేదా నిబంధనల ఉల్లంఘన జరిగలేదని నిర్ధారణ తర్వాత ఐదేళ్లకు రెన్యూవల్ చేయవచ్చు.
- (7) ఆధరైజేషన్లో ప్రస్థావించిన పరిస్థితులకు తగినట్లు తయారీదారుడు చర్యలు తీసుకోవాలి.
- (8) ఈ నిబంధనలక్రింద పర్యావరణపరంగా ఇ-వ్యర్థాల నియంత్రణ పటిష్టంగా చేపడుతూ దేశంలో ఎవరికయినా

అందు బాటులో ఉండేవిధంగా సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణబోర్డు ఆధరైజేషన్లను ఆన్లైన్లో నిర్వహించాలి.

3. రీసైకిల్ లేదా కూల్చేవారికి అధికారం ఇచ్చే విధానం ..

- (1) ప్రతీ ఇ-వ్యర్థాల కూల్చేవారు లేదా రీసైకిల్ ఈ నిబంధనలు అమలులోకి వచ్చిన తేదీ నుంచి నూటిరవై రోజుల్లో ఫామ్-4లో మూడు దరఖాస్తులు అధికారానికి లేదా రెన్యూవల్ కొరకు ఈ క్రింది పత్రాలతో దరఖాస్తులు చేసుకోవాలి..
  - ఎ)జల(కాలుష్యనివారణ, నియంత్రణ)చట్టం 1974 (1974లో 25) మరియు వాయు(కాలుష్య నివారణ, నియంత్రణ) చట్టం 1981 (1981లో 21)క్రింద రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు నుంచి సంస్థ ఏర్పాటుకు అంగీకారం.
  - బి)దీనికి సంబంధించిన జిల్లా పరిశ్రమకేంద్రం లేదా ఏదయినా అధికారంవున్న యితర ప్రభుత్వ ఏజెన్సీ రిజిస్ట్రేషన్ సర్టిఫికేట్.
  - సి)ఈ సందర్భంగా జిల్లా పరిశ్రమల కేంద్రం లేదా అధికారంగల ఏదయినా ప్రభుత్వ ఏజెన్సీ ఇచ్చిన ప్లాంట్ సామర్థ్యం నిర్ధారణ పత్రం.
  - డి)రెన్యూవల్ విషయానికి వస్తే, సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు లేదా దీనికి సంబంధించి ప్రత్యేకించి యితర ఏ ఏజెన్సీనుంచయినా ప్రమాదకరవ్యర్థాల తొలగించడంలో, ట్రీట్మెంట్లలో తీసుకుంటున్న జాగ్రత్తలు నిబంధనల అమలుగురించి జారీచేసిన సర్టిఫికేట్.

ప్రమాదకర వ్యర్థాలు(యాజమాన్యం, నిర్వహణ, సరిహద్దుల దాటి కదలికలు) నిబంధనలు, 2008 మరియు ఇ-వ్యర్థాలు (యాజమాన్యం, నియంత్రణ) నిబంధనలు, 2011ల ఏర్పాట్లు క్రింద రిజిస్టర్ చేసుకున్న అధికారం పొందిన వారు వారి రిజిస్ట్రేషన్ కాలపరిమితి ముగిసేలోగా మరోసారి దరఖాస్తు చేసుకోవసరం లేదు.
- (2) కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు మార్గదర్శకాల అనుసరించి ఇ-వ్యర్థాల ప్రాసెస్, కూల్చేపనులు చేపట్టడానికి తగిన పరికరాలు, వసతి, సాంకేతికపరిజ్ఞానం కలిగి ఉన్నారని, దరఖాస్తు సంపూర్ణంగా వున్నదని సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ఆ పనులు నిర్వహించే స్థలం పరిశీలనతోనూ సంతృప్తి చెందితే, దరఖాస్తుదారుడికి అధికారిక స్థలంలో కార్యకలాపాలు చేపట్టడానికి అధికారం జారీ చేయవచ్చు.
- (3) అన్నివిధాల పూర్తిచేసిన దరఖాస్తును సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు అందుకున్న తేదీ నుంచి నూట యిరవై రోజుల్లో ఆధరైజేషన్కు పంపిస్తుంది.
- (4) ఈ నిబంధనలక్రింద ఇచ్చిన అధనైజేషన్ అది జారీచేసిన తేదీ నుంచి ఐదేళ్లు కాలపరిమితి కలిగి ఉంటుంది. దీనితో పాటు సంబంధిత బోర్డు అధికారి సంతకం చేసిన క్షేత్ర పరిశీలనా నివేదిక జతచేయబడుతుంది. కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు నిర్దేశించిన మార్గదర్శకాలు అనుసరించి క్షేత్రంలో రీసైకిల్ లేదా కూల్చేయడానికి అన్ని వసతులు ఉన్నాయని నిర్ధారించే నివేదిక ఇది.
- (5) అధికారం పొందిన రీసైకిలంకు, కూల్చేవారికి ఈ నిబంధనలకు లేదా చట్టంలోని ఏ ప్రోవిజన్కయినా అనుగుణంగా కార్యకలాపాలు చేపట్టడంలేదని తెలిస్తే, అందుకు సంజాయిషీ అతని నుంచి విని, రికార్డుచేసిన తర్వాత కూడా సంతృప్తి చెందకుంటే సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు అతని ఆధరైజేషన్ను రద్దుచేయవచ్చు లేదా తిరస్కరించవచ్చు.
- (6) అధికారం రెన్యూవల్కు, రెన్యూవల్ గడువు ముగియడానికి నూటయిరవై రోజులలోగా ఫామ్-4లో రీసైక్లర్ దరఖాస్తుచేసుకోవాలి. ఈ నిబంధనలు లేదా చట్టంలోని ఏర్పాట్ల క్రింద నిబంధనలను వేటిని అతడు ఉల్లంఘించలేదని భావిస్తే, సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ఐదేళ్ళకు రెన్యూవల్ చేస్తుంది.
- (7) ఇ-వ్యర్థాల రీసైకిల్, డిస్మాంటిల్ చేయడానికి ప్రమాణాల గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం మరియు రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ఎప్పటికప్పుడు మార్గదర్శకాలు జారీచేస్తాయి.

4. రీఫర్మిషన్కు అధికారం జారీచేసే విధానం ..

- (1) ఇ-వ్యర్ధాల రీఫర్బిషర్ ఈ నిబంధనలు అమలయ్యేనాటి నుంచి నూటయిరవై రోజులలోగా ఫామ్-1(ఎ) ద్వారా ట్రిప్లికెట్ గా రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డుకు దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. దీనితోపాటు ఈ క్రిందివి జతచేయాలి..
ఎ)జల(కాలుష్య నియంత్రణ, నిరోధం)చట్టం 1974(1974లో 25) మరియు వాయు(కాలుష్య నియంత్రణ, నిరోధం)చట్టం 1981(1981లో 21) క్రింద సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు ఇచ్చిన అంగీకారం.
బి)దానికి సంబంధించి జిల్లా పరిశ్రమల కేంద్రం లేదా ఏదయినా ప్రభుత్వ ఏజెన్సీ ఇచ్చిన రిజిస్ట్రేషన్ సర్టిఫికేట్.
సి)జిల్లా పరిశ్రమల కేంద్రం లేదా ఏదయినా ప్రభుత్వ ఏజెన్సీ అయినా ప్లాంట్ మరియు ఉపయోగించే మిషనరీ సామర్థ్యంపై ఇచ్చిన సర్టిఫికేట్.
- (2) ఆధరైజేషన్ కి పెట్టుకున్న దరఖాస్తు కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు సూత్రీకరించిన మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా పూర్తిస్థాయిలో ఉన్నదని భావించితే ఫారమ్-1(బిబి) ద్వారా ఆధరైజేషన్ ఇవ్వవచ్చు. అధికారస్థలంలోనే రిఫర్బిషింగ్ చేయడం జరుగుతున్నదని నిర్ధారణకి వస్తే అటువంటి దరఖాస్తు దారుడికి ఆధరైజేషన్ ఇవ్వబడుతుంది.
- (3) అన్ని విధాలా పూర్తిచేసిన దరఖాస్తును అందుకున్న తేదీ నుంచి నూటయిరవై రోజుల్లో రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ఆధరైజేషన్ దరఖాస్తులను పరిష్కరించ వలసి ఉంటుంది.
- (4) ఈ నిబంధనల క్రింద రీఫర్బిషర్ ఆధరైజేషన్ నిబంధనలు అనువర్తింపజేయడంలేదని భావించినా లేదా చట్టం ప్రొవిజన్లను వర్తింపచేయడం లేదని భావించినా, రిఫర్బిషర్ సంజాయిషీ రికార్డు చేసిన తర్వాత కూడా సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు అతని ఆధరైజేషన్ ను సప్పౌండ్ లేదా రద్దు చేయవచ్చు.
- (5) రీఫర్బిషర్ కొన్నవి మరియు రీఫర్బిషర్ చేసిన ఇ-వ్యర్ధాలను ఫామ్-2లో రికార్డుగా చూపాలి. వార్షిక రిటర్న్స్ ఫారమ్-3లో సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డుకు జూన్ 30లోగా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.

14. ఆధరైజేషన్ రద్దు లేదా సస్పెండ్ చేయడానికి అధికారం ..

- (1) తయారీదారుడు లేదా కూల్చివేసేవారు లేదా రీసైకలర్ లేదా రీఫర్బిషర్ ఆధరైజేషన్ షరతులకు అనుగుణంగా వ్యవహరించకున్నా లేదా ఈ నిబంధన క్రింద చట్టంలోని ఏర్పాట్లు ఉల్లంఘించినా, రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు దాన్ని నిర్ధారిత ఆధరైజేషన్ ఉన్నవారి సంజాయిషీ విని, రికార్డు చేసిన తర్వాత కూడా ఆధరైజేషన్ ను బోర్డు రద్దుచేయడానికి సస్పెండ్ చేయడానికి అధికారం కలిగి ఉంది. ఆ సమాచారాన్ని కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డుకు రద్దుచేసిన పది రోజుల్లోగా తెలియజేయాలి.
- (2) ఇఫిఆర్ ఆధరైజేషన్ కలిగినవారు ఆధరైజేషన్ షరతులు లేదా చట్టంలోని ప్రొవిజన్లను ఉల్లంఘించినట్లు లేదా ఈ నిబంధనలకు అనుగుణంగా నడుచుకోనట్టు భావిస్తే, ఆధరైజేషన్ ఉన్నవారి సంజాయిషీ విన్నతర్వాత, రికార్డు అయినతర్వాత సంతృప్తి చెందకుంటే, కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణబోర్డు వ్రాతపూర్వకంగా ఆధరైజేషన్ ను రద్దు చేయవచ్చు. ఈ సమాచారాన్ని రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ కమిటీకి పది రోజుల్లో తెలియజేయాలి.
- (3) ఆధరైజేషన్ రద్దుచేసిన తర్వాత కూడా కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు లేదా రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు ఆధరైజేషన్ రద్దయిన వారికి ఇ-వ్యర్ధాల నిల్వ, యాజమాన్యం చేపట్టమని ఆదేశాలూ జారీచేయవచ్చు.

చాప్టర్ - 4

15. ఇ-వ్యర్ధాల నిల్వ విధానం ..

ప్రతి తయారీదారుడు, ఉత్పాదకుడు, భారీ వినియోగదారుడు, సేకరణ కేంద్రం, డీలర్, రీఫర్బిషర్, కూల్చేవారు లేదా రీసైకలర్ ఇ-వ్యర్ధాలను నూటఎనభై రోజులు మించకుండా నిల్వచేయాలి. సేకరణ, అమ్మకం, రవాణా, వ్యర్ధాల నిల్వ చేపట్టాలి అలాగే తనిఖీ కొరకు ఈ రికార్డులను అందుబాటులో ఉంచాలి.

వ్యర్ధాల్ని రీసైకింగ్ కి లేదా తిరిగి ఉపయోగానికి మార్చే ప్రక్రియను అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రత్యేక జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నట్లయితే పైన పేర్కొన్న కాలపరిమితిని సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు 365 రోజులకు పొడిగించవచ్చు.

చాప్టర్ - 5

16. విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు, వాటి భాగాలు లేదా ఉపయోగకర భాగాలు లేదా విడిభాగాల తయారీలో ప్రమాదకర పదార్థాల వినియోగం తగ్గించడం.
  - (1) షెడ్యూల్-1 జాబితాలోని విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు, వాటి భాగాలు లేదా విడిభాగాలు తయారుచేసే ప్రతీ ఉత్పత్తి దారుడు తను కొత్తగా తయారుచేసే విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు, వాటి భాగాలు, విడిభాగాలు లేదా వాటికి ఉపయోగించేవాటి తయారీలో లెడ్, మెర్క్యురీ, కాడ్మియం, హెక్సావలెంట్ క్రోమియమ్, పాలిబ్రోమినేటెడ్ బైఫినిల్స్, పాలిబ్రోమినేటెడ్ డైఫినైల్ ఈథర్లు మొదలైనవి 0.1% మించకుండా ఉండేట్లు చూడాలి. లెడ్, మెర్క్యురీ, హెక్సావలెంట్ క్రోమియమ్, పాలిబ్రోమినేటెడ్ బైఫినైల్, పాలిబ్రోమినేట్ డైఫినైల్ ఈథర్ మొదలైన సజాతీయ పదార్థాల గాఢత బరువులో 0.1%, అలాగే కాడ్మియం సజాతీయ పదార్థాల గాఢత ద్వారా 0.01% మించకుండా ఉండాలి.
  - (2) విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రిక్ పరికరాలకు అవసరమైన భాగాలు, విడిభాగాలు, ఉపయోగకరపదార్థాలు 2014 మే1 తేదీ ముందే మార్కెట్లో ఉన్నవి, ప్రమాదకర పదార్థాలు తగ్గించాలన్న నిబంధనకు అనుగుణంగా వుంటే లవి నిబంధన-16 సబ్ రూల్ (1) ప్రొవిజన్ నుంచి తొలగించబడుతాయి.
  - (3) షెడ్యూల్-2లో పేర్కొన్న దరఖాస్తులు 16వ నిబంధన సబ్ రూల్(1) అంశాల నుంచి తొలగించబడతాయి.
  - (4) షెడ్యూల్-2లో దరఖాస్తు చేసుకున్న ఉత్పత్తిదారులు ప్రతివారూ తమ ఉత్పత్తుల్లో ప్రమాదకర అంశాలశాతం షెడ్యూల్-2లో పేర్కొన్న విధంగా ఉన్నట్లు హామీ యివ్వాలి.
  - (5) ప్రతి ఉత్పత్తిదారుడూ తాము ఉత్పత్తిచేసిన పదార్థాల్లో వాటి భాగాలు, విడిభాగాలకు సంబంధించిన వివరాలు, దానితోపాటు వాటిలో ప్రమాదకరపదార్థాలు తక్కువ ఉపయోగించామని తెలిపే హామీపత్రం సహా డాక్యుమెంటేషన్ ఇవ్వాలి.
  - (6) కొత్త విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు దిగుమతి చేసుకోవాలన్నా, లేదా మార్కెట్లో పెట్టాలన్నా అవి నిబంధన16 సబ్ రూల్ (4) మరియు సబ్ రూల్(1) అంశాలకు అనుగుణంగా ఉంటేనే అనుమతించబడుతాయి.
  - (7) రక్షణ మరియు యితర కీలక ఉపయోగదారుల కోసం తయారయ్యే విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు 16వ నిబంధన సబ్ రూల్(1) నియమాల నుంచి ఉపసంహరించబడతాయి.
  - (8) విస్తృత ఉత్పాదకుని బాధ్యతల ఆధరైజేషన్ కు దరఖాస్తు చేసుకునే ప్రతి ఉత్పాదకుడు నిబంధన 16 సబ్ రూల్(1) ప్రొవిజన్ అనువర్తింపజేస్తున్న హామీని జతచేయాలి. ఈ ప్రకటన స్వీయ డిక్లరేషన్ లో భాగంగా ఉండాలి.
  - (9) మార్కెట్లో ఉన్న విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు ప్రమాదకర అంశాలను తగ్గించి తయారయినదీ లేనిదీ పరీక్షించేందుకు శాంపిల్ ను కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు పరిశీలిస్తుంది. దీనికి సంబంధించిన ఖర్చును ఉత్పత్తిదారుని నుంచి వసూలు చేస్తుంది. ఈ శాంపుల్ పరీక్ష కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు మార్గదర్శకాలను అనుసరించి చేపడుతుంది.
  - (10) ఉత్పత్తులు ప్రమాదకర అంశాలు తగ్గించి ఉండాలన్న ప్రొవిజన్ అనువర్తింపజేయకుంటే ఉత్పాదకులు వాటిని మార్కెట్ నుంచి వెనక్కి తెచ్చి కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు మార్గదర్శకాల అనుసరించి పరిమిత కాలంలోగా వాటిని సరిచేసి మార్కెట్లో ప్రవేశపెట్టాలి.
  - (11) నిబంధన 16 సబ్ రూల్(1)లో ఇచ్చిన ప్రమాదకర పదార్థాల విశ్లేషణ, శాంపిల్ విధానాలను కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ప్రచురించాలి. షెడ్యూల్-2లో ఇచ్చిన జాబితా ప్రకారం విశ్లేషణ జరుగుతుంది. ఇందుకు తగిన ల్యాబ్లను కూడా జాబితాలో పేర్కొనడం జరుగుతుంది.

చాప్టర్ - 6

అవీ...ఇవీ...

17. **అధికారుల బాధ్యతలు:** ఈ నిబంధనల యితర అంశాలకు సంబంధించి, అధికారులు షెడ్యూల్-4లో నిర్దేశించిన బాధ్యతలు చేపట్టాలి.
18. **వార్షిక నివేదిక:** (1) ఈ నిబంధనల అమలుకు సంబంధించిన వార్షిక నివేదికను సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ఫారమ్-5లో ప్రతి సంవత్సరం సెప్టెంబర్ 30న కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డుకు దాఖలు చేయాలి.
(2) కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు ఇ-వ్యర్షాల యాజమాన్యంపై పటిష్టమైన వార్షిక రివ్యూ నివేదికను తయారుచేసి సూచనలతోపాటు ప్రతీ సంవత్సరం డిసెంబర్ 30వ రోజున కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించాలి.
19. **ఇ-వ్యర్షాల రవాణా :** ఇ-వ్యర్షాల రవాణా ఒక పటిష్టమైనపద్ధతిలో చేపట్టాలి. అంటే, రవాణా చేసేవారు, వ్యర్షాలను పంపించేవారు సిద్ధపరిచిన డాక్యుమెంట్ మూడు కాపీలను, ఫారమ్-6 ప్రకారం వివరాలు కలిగిన డాక్యుమెంట్ కాపీలను జతపర్చాలి.
తయారీ లేదా రీసైక్లింగ్ నుంచి ఏర్పడే వ్యర్షాలను రవాణా చివరగా శ్రీబ్యెంట్, నిల్వ, తొలగింపు కేంద్రానికి పంపించేట్లయితే ఆ రవాణా ప్రమాదకర వ్యర్షాల(యాజమాన్యం, నిర్వహణ, సరిహద్దుదాటి రవాణా) నిబంధనలు 2008 క్రింద నియమాలు అనుసరించాలి.
20. **ప్రమాదాల రిపోర్టింగ్ :** ఇ-వ్యర్షాల ప్రాసెసింగ్ స్థలంలో లేదా రవాణాలో ప్రమాదం జరిగితే ఉత్పాదకుడు, రిఫర్మిషర్, రవాణాచేసేవారు, విడగొట్టేవారు లేదా రీసైకిల్ చేసేవారు ఎవరయినా, సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డుకు ప్రమాద సమాచారాన్ని ఖోస్ ద్వారా, ఇ-మెయిల్ ద్వారానైనా తెలియజేయాలి.
21. **తయారీదారుడు, ఉత్పాదకుడు, డిగుమతిదారుడు, రవాణాదారుడు, రిఫర్మిషర్ల బాధ్యతలు :**
(1) ఇ-వ్యర్షాలను సక్రమంగా నిర్వహించకుంటే పర్యావరణానికి కలిగే అన్నినష్టాలకీ తయారీదారుడు, ఉత్పాదకుడు, డిగుమతిదారుడు, రవాణాదారుడు, రీఫర్మిషర్, డిస్పోజిటర్, రీసైకిలర్ బాధ్యత వహించాల్సి ఉంటుంది.
(2) రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు ఏర్పరచిన ఈ నిబంధనల ఏర్పాటులో ఏది ఉల్లంఘించినా వారంతా ఆర్థిక అపరాధరుసుం (ముందుగా కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ఆమోదించినట్లు) చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.
22. **అప్పీలు :** (1) రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు లేదా కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ఆదేశాలనుసారం ఎవరయినా తమ అధికారం రద్దయినా లేదా సస్పెండ్ అయినా, తిరస్కరించబడినా, బాధితులు ఆ ఆదేశాన్ని అందుకున్న తేదీ నుంచి ముప్పయి రోజుల్లో ఫారమ్-7 ద్వారా రాష్ట్ర పర్యావరణశాఖ కార్యదర్శితో కూడిన అపెల్లెట్ అధారిటీకి అప్పీలు చేసుకోవచ్చు.
(2) అప్పీలు చేసినవారు తగిన సమయంలో అప్పీలు చేసుకోవడంలోని జాప్యానికి తగిన కారణాలు చూపితే, అన్ని విషయాలలో సంతృప్తి చెందితే, 30 రోజుల కాలపరిమితి ముగిసిన తర్వాత కూడా అపెల్లెట్ అధారిటీకేసువినవచ్చు.
(3) ఈ నిబంధనల క్రింద పెట్టుకున్న ప్రతీ అప్పీలును అది ఫైల్ అయిన తేదీ నుంచి అరవై రోజుల్లోగా పరిష్కరించాల్సి ఉంటుంది.
23. వ్యర్షాల సేకరణ, నిల్వ, రవాణా, విభజన, రిఫర్మిష్మెంట్, తొలగింపు, రీసైక్లింగ్, డిస్పోజిట్, కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు ఎప్పటికప్పుడు ప్రచురించిన నిబంధనల ప్రకారమే చేపట్టాలి. ఇ-వ్యర్షాల(యాజమాన్యం, నియంత్రణ) సవరణ నిబంధనలు, 2011 అమలు కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు ఎప్పటికప్పుడు పేర్కొనే నిబంధనలను అనుసరించి చేపట్టాలి.
24. వదిలేసిన వస్తువులకు సంబంధించిన ఇ-వ్యర్షాలు పట్టణ ప్రాంతీయ వ్యవస్థలు (మున్సిపల్ కమిటీలు లేదా కౌన్సిల్ లేదా కార్పొరేషన్) సేకరించి వాటిని అధికారంగల డిస్పోజిటర్లకి లేదా రీసైక్లింగ్ చేసేవారికి పంపించాలి.

షెడ్యూల్ 1

(నిబంధనలు 2,3(జె), 3(వై), 3(ఎఎ) మరియు 3(ఎఫ్ఎఫ్) 5;9;11(10); 13(1) (బి), 13(1) (7) మరియు 16(1) 16(11) చూడండి)

ఈ నిబంధనల క్రింద విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు, వాటి భాగాలు, ఉపకరణాలు, విడిభాగాలు ..

వ.సం.	విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల క్యాటగిరీ	విద్యుత్, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల కోడ్
1.	సమాచార, సాంకేతిక, టెలికమ్యూనికేషన్ పరికరాలు : కేంద్రీకృత సమాచార ప్రాసెసింగ్: మెయిన్ ఫ్రేమ్లు, మినీకంప్యూటర్లు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 1
	వ్యక్తిగత కంప్యూటింగ్: వ్యక్తిగత కంప్యూటర్లు(సిపియూ, ఇన్పుట్, ఔట్పుట్ పరికరాలతో)	ఐటిఇడబ్ల్యూ 2
	వ్యక్తిగత కంప్యూటింగ్: లాప్టాప్ కంప్యూటర్లు(సిపియూ, ఇన్పుట్, ఔట్పుట్ పరికరాలతో)	ఐటిఇడబ్ల్యూ 3
	వ్యక్తిగత కంప్యూటింగ్: నోట్బుక్ కంప్యూటర్లు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 4
	వ్యక్తిగత కంప్యూటింగ్: నోట్ప్యాడ్ కంప్యూటర్లు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 5
	క్వాల్రిటీతో సహా ప్రింటర్లు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 6
	కాపీచేసే పరికరాలు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 7
	విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ టైప్రైటర్లు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 8
	యూజర్ టెర్మినల్స్, సిస్టమ్స్	ఐటిఇడబ్ల్యూ 9
	ఫ్యాసిమెయిల్	ఐటిఇడబ్ల్యూ 10
	టెలెక్స్	ఐటిఇడబ్ల్యూ 11
	టెలిఫోన్	ఐటిఇడబ్ల్యూ 12
	చెల్లించే టెలిఫోన్	ఐటిఇడబ్ల్యూ 13
	కార్డ్లెస్ టెలిఫోన్	ఐటిఇడబ్ల్యూ 14
	సెల్యూలర్ ఫోన్	ఐటిఇడబ్ల్యూ 15
	అన్నరింగ్ సిస్టమ్స్	ఐటిఇడబ్ల్యూ 16
2.	వినియోగదారుని విద్యుత్,ఎలక్ట్రానిక్స్ పరికరాలు:	
	టెలివిజన్ సెట్స్ (లిక్విడ్ క్రిస్టల్ డిస్ ప్లే, వెలుగులుచిమ్మ డియోడ్ సాంకేతికతతో సహా)	సిఇఇడబ్ల్యూ 1
	రిఫ్రిజిరేటర్లు	సిఇఇడబ్ల్యూ 2
	వాషింగ్ మిషన్లు	సిఇఇడబ్ల్యూ 3
	సెంట్రలైజ్డ్ ఎసిప్లాంట్స్ మినహా ఎసీలు	సిఇఇడబ్ల్యూ 4
	ప్లోరసెంట్, యితరమెర్క్యూరీతో కూడిన దీపాలు	సిఇఇడబ్ల్యూ 5

షెడ్యూల్ - 2

(నిబంధనలు 16(3), 16(4), 16(11) చూడండి)

	నిబంధన16 సబ్ రూల్(1) ఆవశ్యకాలనుంచి ఉపసంహరించబడిన అప్లికేషన్లు పదార్థం
1.	ప్లొరసెంట్ దీపాల్లో ఒకేచోట కూర్చిన మెర్క్యూరీ యింతకు మించరాదు : (ఒక్కో బర్నర్ కు)
1(ఎ)	సాధారణ వెలుగు అవసరానికి < 30 మొగా వాట్లు : 2.5 మి.గ్రా.
1(బి)	పాధారణ వెలుగు అవసరానికి > 30 వాట్లు , < 50 వాట్లు : 3.5 మి.గ్రా.
1(సి)	సాధారణ వెలుగు అవసరానికి ≥ 50 వాట్లు, < 150 వాట్లు : 5 మి.గ్రా.
1(డి)	సాధారణ వెలుగు అవసరానికి ≥ 150 వాట్లు : 15 మి.గ్రా.
1(ఇ)	గుండ్రని లేదా చదరపు ఆకారంలోని ట్యూబ్ ల సాధారణ వెలుగు కొరకు ≤17మి.మీ.: 7మి.గ్రా.
1(ఎఫ్)	ప్రత్యేక అవసరాలకు : 5 మి.గ్రా.
2(ఎ)	రెండుమూతలుగల పొడవాటి సన్నటి ప్లొరసెంట్ దీపాల్లో సాధారణ వెలుగు అవసరాలకు యింతకు మించరాదు (ఒక్కోలాంపుకు) :
2(ఎ)(1)	సాధారణ కాలపరిమితిగల ట్రైబాండ్ ఫాస్ఫరస్ తో ట్యూబ్ డయామీటర్ < 9మి.మీ. (ఉదా టీ2): 4 మి.గ్రా.
2(ఎ)(2)	సాధారణ కాలపరిమితిగల ట్రైబాండ్ ఫాస్ఫరస్ తో ట్యూబ్ డయామీటర్ ≥ 9 మి.మీ., ≤ 17 మి.మీ. (ఉదా టీ5) : 3 మి.గ్రా.
2(ఎ)(3)	సాధారణ కాలపరిమితిగల ట్రైబాండ్ ఫాస్ఫరస్ తో ట్యూబ్ డయామీటర్ > 17 మి.మీ., ≤ 28 మి.మీ. (ఉదా టీ8) : 3.5 మి.గ్రా.
2(ఎ)(4)	సాధారణ కాలపరిమితిగల ట్రైబాండ్ ఫాస్ఫరస్ తో ట్యూబ్ డయామీటర్ > 28 మి.మీ. (ఉదా టీ12) : 3.5 మి.గ్రా.
2(ఎ)(5)	దీర్ఘకాలావధితో ట్రైబాండ్ ఫాస్ఫర్ (≥ 25000 గం లు) : 5 మి.గ్రా.
2(బి)	ఇతర ప్లొరసెంట్ దీపాల్లో మెర్క్యూరీ ఇంతకుమించ కుండా (ఒక్కో దీపానికి) :
2(బి)(1)	సన్నగా పొడుగ్గావుండే హాలోఫాస్ఫేట్ దీపాలు ట్యూబ్ > 28 మి.మీ. (ఉదా టీ10, టీ12) : 10 మి.గ్రా.
2(బి)(2)	సన్నగా పొడుగ్గావుండే హాలోఫాస్ఫేట్ దీపాలు (అన్ని వ్యాసార్థాలకి): 15 మి.గ్రా.
2(బి)(3)	సన్నగా పొడవుగా లేని ట్రైబాండ్ ఫాస్ఫర్ దీపాలు డయామీటం >17మి.మీ. (ఉదా టీ9): 15 మి.గ్రా.
2(బి)(4)	ఇతర సాధారణ వెలుగుకి ప్రత్యేక అవసరాల దీపాలకు (ఉదా ఇండక్షన్ దీపాలు): 15 మి.గ్రా.
3.	కోల్డ్ క్యాథోడ్ ప్లొరసెంట్ దీపాలు, వెలుపలి ఎలక్ట్రోడ్ ప్లొరసెంట్ దీపాలు (సిఎఫ్ఎల్, ఇఇఎఫ్ఎల్) ప్రత్యేక అవసరాలకు (ఒక్కో దీపానికి) యింతకు మించరాదు..
3(ఎ)	తక్కువ పొడవు (≤ 500 మి.మీ.) : 3.5 మి.గ్రా.
3(బి)	మధ్యస్థ పొడవు (> 500 మి.మీ., ≤ 1500 మి.మీ.) : 5 మి.గ్రా.
3(సి)	మరింత పొడవు (>1500 మి.మీ.) : 13 మి.గ్రా.
4(ఎ)	ఇతర తక్కువ ప్రెజర్ విడుదలయ్యే దీపాల్లో (ఒక్కోదానిలో) మెర్క్యూరీ : 15 మి.గ్రా.
4(బి)	సాధారణ వెలుగు కొరకు (ఒక్కో బర్నర్ కు) మించకుండా అత్యధిక ప్రెజర్ సోడియం (వేపర్) లో రంగుల రెండరింగ్ ఇండెక్స్ ఆర్.ఎ : > 60
4(బి)(1)	పి ≤ 155 వాట్లు : 30 మి.గ్రా.
4(బి)(2)	155 వాట్లు < పి ≤ 405 డబ్బు : 40 మి.గ్రా.
4(బి)(3)	పి > 405 వాట్లు : 40 మి.గ్రా.
4(సి)	సాధారణ వెలుగు కొరకు యితర అత్యధిక ప్రెజర్ సోడియం (వేపర్) దీపాల్లో (ఒక్కోదానికి) మెర్క్యూరీ ఇంతకుంటే మించరాదు : (ఒక్కో బర్నర్ కు)

4(సి)(1)	పి $\geq$ 155 వాట్లు : 25 మి.గ్రా.
4(సి)(2)	155 వాట్లు $<$ పి $\leq$ 405 వాట్లు : 30 మి.గ్రా.
4(సి)(3)	పి $>$ 155 వాట్లు : 40 మి.గ్రా.
4 (డి)	అత్యధిక ప్రెజర్ మెర్చురీ(వేపర్)దీపాల్లో (హెచ్పిఎంవి) మెర్చురీ
4(ఇ)	మెటల్ హైలైడ్ దీపాల్లో (హెచ్డబ్ల్యు) మెర్చురీ
4 (ఎఫ్)	ఈ షెడ్యూల్లో పేర్కొనని ప్రత్యేక అవసరాలు గల యితర డిశ్చార్జ్ దీపాల్లో మెర్చురీ.
5(ఎ)	కాథోడ్ రే ట్యూబ్లో సీసం.
5(బి)	0.2 % కంటే మించని బరువు గల ఫ్లోరోసెంట్ దీపాల గాజులో లెడ్.
6(ఎ)	మెషిన్ అవసరాలకు ఉక్కులో గాల్వనైజింగ్ ఉక్కులో మిశ్రమ పదార్థంగా కలిపిన లెడ్ బరువు ప్రకారం 0.35 % వరకు.
6(బి)	అల్యూమినియంలో మిశ్రమ పదార్థంవలె సీసం 0.4% బరువు మేరకు ఉంటుంది.
6(సి)	రాగిలో అల్యూమిన్ (మిశ్రమ) పదార్థంగా లెడ్ 4% బరువు మేర ఉంటుంది.
7(ఎ)	అధికస్థాయి టెంపరేచర్లో కరిగే రకం సోల్డర్స్(ఉదా. లెడ్ ఆధారిత అల్యూమిన్ 85% అంతకుమించి లెడ్ ఉన్నవి)లో లెడ్.
7(బి)	సర్పర్లు, నిల్వ, నిల్వచేసే విధానం, స్విచింగ్, సిగ్నలింగ్, ట్రాన్స్మిషన్, నెట్వర్క్ మౌలిక సదుపాయాలు టెలికమ్యూనికేషన్ నెట్వర్క్, యాజమాన్యంలో వాడే సోల్డర్లలో సీసం(లెడ్)
7(సి)(1)	లెడ్తో ఉన్న విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ గాజు పరికరాల కెపాసిటేటర్లు, ఉదా. ఫీజు ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు లేదా గాజు లేదా సెరామిక్ మాట్రీక్స్ కాంపౌండ్
7(సి)(2)	125 విఎసి రేటుండే వోల్టేజీ లేదా 250 విడిసి లేదా అంతకన్నా ఎక్కువన్న కెపాసిటేటర్లలోని డైఎలక్ట్రిక్ సెరామిక్స్లోని సీసం.
7(సి)(3)	125 విఎసి లేదా 250 విడిసి కంటే తక్కువ ఓల్టేజీ రేటుకు కెపాసిటేటర్లలోని డైఎలక్ట్రిక్ సెరామిక్స్లోని లెడ్.
8(ఎ)	వన్షాట్ పాలెట్ రకం ధర్మల్కటాఫ్ లలోని కాడ్మియమ్ మరియు దానికి సమ్మేళనాలు.
8(బి)	విద్యుత్తు కాంట్రాక్టులలోని కాడ్మియమ్, దాని కాంపౌండ్స్.
9.	అబ్యూర్షన్ ఫ్రీజ్లో కార్బన్స్టీల్ కూలింగ్ విధానం యాంటీ కారోషన్ ఏజెంట్గా హెక్సామెథైల్ క్రోమియం 0.75% బరువు కూడా కూలింగ్ సొల్యూషన్గా ఉంది.
9(బి)	రిఫ్రెజిరేటర్ల వున్న కంప్రెసర్స్ వేడికాపడానికి, వెంటిలేషన్, గాలి నియంత్రణ, రిఫ్రెజరేషన్(హెచ్విఎసిఆర్) అమలుకు బేరింగ్, బుష్లలోని లెడ్ .
11(ఎ)	సి-ప్రెస్ కంప్లయింట్ పిన్ కనెక్టర్ విధానంలో ఉపయోగించే లెడ్
11(బి)	సి-ప్రెస్ కంప్లయింట్ పిన్ కనెక్టర్ విధానంలో కాకుండా ఉపయోగించే లెడ్
12.	ధర్మల్ కండక్షన్ మాడ్యూల్ సి-రింగ్ పూత పదార్థంగా లెడ్.
13(ఎ)	కంటి అద్దాల పరికరాల్లో ఉపయోగించే తెల్ల అద్దంలోని లెడ్
13(బి)	కిరణాలు పరావర్తన స్థాయి కొరకు ఉపయోగించే ఫిల్టర్ అద్దాలు, ఫిల్టర్ అద్దాల్లో కాడ్మియమ్, లెడ్.
14.	బరువు 85% కంటే తక్కువ, లెడ్ 80 % కంటే ఎక్కువగల మైక్రోప్రాసిసర్స్ ప్యాకేజీ మరియు పిన్స్ కలిపే రెండుకు మించి సోల్డర్లలోని లెడ్.
15.	ఇంటిగ్రేటెడ్ సర్క్యూట్ ఫిప్ చిప్ ప్యాకేజీల్లో సెమీకండక్టర్ డై, కారియర్ల మధ్య తగిన విద్యుత్తు కనెక్షన్ పూర్తిచేయడానికి ఉపయోగించే సోల్డర్లలోని లెడ్.
16.	సిలికేట్ పూతతో ఉన్న సన్నటి పొడవాటి ట్యూబ్బల్బులో ఇన్కండసెంట్ దీపాల్లోని లెడ్.

17.	రెప్రోగ్రఫీలో ఉపయోగించే అత్యధిక ఇంటెన్సిటీ డిస్చార్జ్(హెచ్ఐడి) దీపాల్లో వెలుగుజీమ్మే ఏజెంట్గా ఉండే లెడ్హాలైడ్.
18(ఎ)	డియోజ్ ప్రింటింగ్, రిప్రోగ్రఫీ, లిథోగ్రఫీ, క్రిమికిటకాల ట్రాప్లు, ఫోటోకెమికల్స్, క్యూరింగ్ ప్రాసిస్, ప్రత్యేకించి SMS((Sr,Ba) ₂ MgSi ₂ O ₇ :Pb) లకు ప్రత్యేకంగా ఉపయోగించే దీపాల్లోని ఫ్లోరసెంట్ పొడి(1% కంటే తక్కువ బరువు లెడ్)లోని యాక్టివేటర్గా ఉండే లెడ్.
18(బి)	ఎండలో ఎండబెట్టే BSP(BaSi ₂ O ₅ :Pb) వంటి ఫాస్ఫరస్ తో కూడిన దీపాలు వంటివిగా ఉపయోగించే డిస్చార్జ్ దీపాల ఫ్లోరసెంట్ పొడి (బరువు ప్రకారం 1% లేదా అంతకంటే తక్కువ)లో యాక్టివేటర్గా ఉన్న లెడ్.
19.	PbBiSn-Hg,PbInSn-Hgలతో నిర్దిష్ట అంశంగానూ ప్రధాన మిశ్రమంగా లెడ్ ఉంటుంది. PbSn-Hg తో సహాయక మిశ్రమంగా కంపాక్ట్ విద్యుత్తు సేవింగ్ ల్యాంప్(ESL)లలో ఉన్న లెడ్.
20.	లిక్విడ్ క్రిస్టల్ డిస్ ప్లేల(ఎల్సిడి)లకు ముందు, ప్రక్కల ఫ్లాట్ ఫ్లోరసెంట్ దీపాల సబ్స్ట్రేట్స్ ద్వారా బైండింగ్ కి ఉపయోగించే గాజులో ఉండే లెడ్ ఆక్సైడ్.
21.	బోరోసిలికేట్, సోడాలైమ్ గాజులు వంటి గాజులపై ఎనామిల్ పూతకు వాడే ప్రింటింగ్ ఇంకులో లెడ్, కాడ్మియమ్ ఉంటాయి.
23.	0.65 ఎంఎం అంతకంటే తక్కువ పిచ్ ఉన్న కనెక్టర్ గా కూడా యితర కనెక్టర్లు ఎంతో మంచి పిచ్ ఉన్న వాటి మెరుగులోని లెడ్.
24.	ప్లానర్ ఎర్రే మల్టీలేయర్ కెపాసిటర్లు డిస్కోడియల్ రంధ్రం ద్వారా మెషిన్ చేయడానికి చేపట్టే సోల్డరింగ్ ల సోల్డర్స్ లోని లెడ్.
25.	నిర్మాణాల పదార్థాల్లో ప్రత్యేకించి సీల్ ఫ్రీట్, ఫ్రీట్ రింగుల్లో ఉపయోగించే ఎస్ ఇడిలోని లెడ్ ఆక్సైడ్.
26.	బేకలైట్ నీలిదీపాల గాజు కవర్ లోని లెడ్ ఆక్సైడ్.
27.	ఎంతో శక్తివంతమైన (అనేక గంటలపాటు 125 డిబిఎస్ పిఎల్, అంతకంటే ఎక్కువ పనిచేయడానికి ప్రత్యేకించిన) లాడ్ స్పీకర్లలో ఉపయోగించే ట్రాన్స్ డ్యూసర్స్ కు సోల్డర్ గా లెడ్ మిశ్రమాలు.
29.	క్రిస్టల్ గాజులో లెడ్ వలయం.
30.	100 డిబి(ఎ) అంతకు మించిన స్థాయిలో శబ్దం తాకిడి ఉన్న అత్యధిక శక్తివంతమైన లాడ్ స్పీకర్ల లో ఉపయోగించే వాయిస్ కాయిల్ పై నేరుగా వుండే విద్యుత్తు కండక్టర్లకు విద్యుత్తు లేదా మెడికల్ సోల్డర్ జాయింట్లుగా కాడ్మియమ్ మిశ్రలోహాలు.
31.	మెర్క్యురీ వుండని చదునుగా ఉండే ఫ్లోరసెంట్ దీపాలలోని (ఉదా.లిక్విడ్ క్రిస్టల్ ప్రదర్శనకు, డిజైన్ లేదా పరిశ్రమల్లో వెలుగు కొరకు ఉపయోగించే దీపాలు) సోల్డరింగ్ పదార్థాల్లోని లెడ్.
32.	ఆర్గాన్, క్రిస్టల్ లేజర్ ట్యూబ్ ల విండో కూర్పు తయారీలో ఉపయోగించే సీల్ ఫ్రీట్ లోని లెడ్ ఆక్సైడ్.
33.	విద్యుత్తు ట్రాన్స్ మిటర్లలోని 10 మైక్రో మీటర్ అంతకంటే తక్కువ డయామీటర్ గల పల్చని రాగివైర్లు సోల్డరింగ్ చేసే సోల్డర్స్ లోని లెడ్.
34.	సెర్మిట్ ఆధారిత ట్రిమ్మర్ పొటన్సియోమీటర్ మూలపదార్థంలోని లెడ్.
36.	డిసి ప్లాస్మా డిస్ ప్లే లో 30 మి.గ్రా. వరకూ ఉన్న ఒక్కొక్క డిస్ ప్లే లో కాథోడ్ స్పట్టరింగ్ ఇన్ హిబిటర్ గా ఉపయోగించే లెడ్.
37.	జింకోబోరేట్ గాజు కవచం ఆధారంగా అత్యధిక వోల్టేజీ డియోడ్స్ ప్లేట్ లేయర్లలోని లెడ్.
38.	అల్యూమినియంతో చుట్టబడిన బెరీలియం ఆక్సైడ్ పై ఉపయోగించిన పల్చని ఫిల్మ్ పేస్ట్ లోని కాడ్మియమ్, కాడ్మియమ్ ఆక్సైడ్ .

39.	డిస్‌ప్లే విధానానికి లేదా స్థిరమైన. వెలుగు కొరకు రంగులు మారే 2-6 ఎల్‌ఇడిలు(వెలుగులు చిమ్మె ఏరియాలో చ.మి.మీ కు < 10 µg Cd)లోని కాడ్మియమ్.
-----	--

షెడ్యూల్ - 3

(నిబంధనలు 5(1)(ఎ), 13(1)(2) చూడండి)

ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతల ఆధరైజేషన్ లక్ష్యాలు

సంఖ్య.	సంవత్సరం	ఇ-వ్యర్థాల సేకరణ లక్ష్యాలు (సం./బరువు)
1.	నిబంధనలు అమల్లోకి వచ్చిన తొలిరెండేళ్లు	ఇపిఆర్ ప్రణాళికలో సూచించినట్టు వుత్పత్తయిన వ్యర్థాల్లో 30%.
2.	నిబంధనలు అమల్లోకివచ్చిన 3,4 సంవత్సరాల్లో	ఇపిఆర్ ప్రణాళికలో సూచించినట్టు వుత్పత్తయినవ్యర్థాల్లో 40 %.
3.	నిబంధనలు అమల్లోకివచ్చిన 5,6 సంవత్సరాల్లో	ఇపిఆర్ ప్రణాళికలో సూచించినట్టు వుత్పత్తయిన వ్యర్థాల్లో 50%.
4.	నిబంధనలు అమల్లోకి వచ్చిన ఏడవ సంవత్సరం నుంచి	ఇపిఆర్ ప్రణాళికలో సూచించినట్టు వుత్పత్తయిన వ్యర్థాల్లో 70 %.

షెడ్యూల్ - 4

(నిబంధన 17 చూడండి)

అధికారిలు, సంబంధిత బాధ్యతలు

సంఖ్య	అధికారి	సంబంధిత బాధ్యతలు
(1)	కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ మండలి, ఢిల్లీ	<p>(1) ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతల ఆధరైజేషన్ ఇవ్వడం, దారి రెన్యూవల్ ను అమలును పర్యవేక్షించడం.</p> <p>(2) ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత, అధికార సమాచారాన్ని తన వెబ్ సైట్ లో పొందుపరచడం.</p> <p>(3) ఇ-వ్యర్థాల సేకరణకు ఎప్పటికప్పుడు లక్ష్యాలు ఏర్పర్చడం, మార్పులు చేస్తూండటం.</p> <p>(4) రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డులతో సంబంధాలు కలిగి ఉండటం.</p> <p>(5) పర్యావరణపరంగా పటిష్టంగా ఇ-వ్యర్థాల యాజమాన్యం చేపట్టే మార్గదర్శకాలు సిద్ధపర్చడం.</p> <p>(6) ఇ-వ్యర్థాల నిబంధనల అమలు, వ్యర్థాల దిగుమతిదారుల గుర్తింపు లేదా అదనపు బాధ్యతల అధికారానికి దరఖాస్తు చేయని ఉతపత్తిదారులను గుర్తించడం లేదా ఆర్ ఓ హెచ్ ఎస్ ల ఏర్పాట్లు వర్తింపచేయడంపై పరిశీలన, పర్యవేక్షణ చేపట్టడం.</p> <p>(7) డిస్మాంటలర్ లేదా రీసైకలర్ లేదా రీఫర్బిషర్ పరులపై పర్యవేక్షణ చేపట్టడం.</p> <p>(8) ఇ-వ్యర్థాల డేటా సేకరణ, కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు, కస్టమ్స్ శాఖ లేదా ఏ యితర భారత ప్రభుత్వ ఏజెన్సీ సహకారమైనా తీసుకోవచ్చు.</p> <p>(9) ఈ నిబంధనల ఉల్లంఘనపై చర్యలు తీసుకోవడం,</p> <p>(10) శిక్షణా కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం.</p> <p>(11) మంత్రిత్వ శాఖకు వార్షిక నివేదిక సమర్పణ.</p> <p>(12) విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల తయారీలో ప్రమాదకర పదార్థాల ఉపయోగాన్ని నివారించే ఏర్పాట్లు పటిష్టంగా అమలు చేయడం.</p> <p>(13) ప్రమాదకర వ్యర్థాలను తగ్గించేదిశగా ఐటిపరాశ్రమతో సంప్రదింపులు చేపట్టడం.</p> <p>(14) విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల తయారీలో ప్రమాదకర పదార్థాల ఉపయోగం తగ్గించడంపై లక్ష్యాలు ఏర్పరచి ఎప్పటికప్పుడు నియంత్రించడం.</p> <p>(15) ఈ నిబంధన క్రింద కేంద్ర మంత్రిత్వ శాఖ ఎప్పటికప్పుడు ప్రతిపాదించే పనులు చేపట్టడం.</p>
(2)	రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డులు లేదా ప్రాంతాల కమిటీలు	<p>(1) ఇ-వ్యర్థాలను జాబితా కట్టడం.</p> <p>(2) తయారీదారులు, డిస్మాంటలర్లు, రీసైకిలర్లకు ఆధరైజేషన్ ఇవ్వడం దాన్ని రెన్యూవల్ చేయడం.</p>

		<p>(3)ఇ-వ్యర్థాల డిస్మాంటలర్లు, రీసైకిలర్లు, రిఫర్బిషర్లు అలాగే ఉత్పాదకుల అదరవు బాధ్యతల ఆధరైజేషన్ అమలుపై కేంద్రకాలుప్య నియంత్రణ మండలి అదేశాలను పర్యవేక్షించడం.</p> <p>(4)డిస్మాంటలర్/రీసైకిలర్/రిఫర్బిషర్ పరితీరుపై పర్యవేక్షణ చేపట్టడం.</p> <p>(5)తయారీదారులకు, డిస్మాంటలర్/రీసైకిలర్/రిఫర్బిషర్ లకు అధరైజేషన్ ఇవ్వడం, సంబంధిత సమాచారాన్ని అన్లైన్లో పొందుపరచడం.</p> <p>(6)పర్యావరణపరంగా పటిష్టమైన రీసైక్లింగ్ చేపట్టేందుకు ఉత్సాహపరిచే కార్యక్రమాలు చేపట్టడం.</p> <p>(7)ఈ నిబంధనల ఉల్లంఘనపై చర్యలు తీసుకోవడం.</p> <p>(8)ఈ నిబంధనలక్రింద మంత్రిత్వశాఖ ప్రతిపాదించే ఇతర కార్యక్రమాలు చేపట్టడం.</p>
(3)	పట్టణ ప్రాంతీయ సంస్థలు లేదా మున్సిపల్ కమిటీ/కౌన్సిల్ కార్పొరేషన్.	<p>(1)మున్సిపల్ భారీవ్యర్థాల్లో కలిసిపోయిన వ్యర్థాల్ని సక్రమంగా విడదీయడం, సేకరణ చేపట్టి అధికారిక ఆధరైజేషన్ ఉన్న డిస్మాంటలర్కి లేదా రీసైకిలర్కి పంపించేలా పర్యవేక్షించడం.</p> <p>(2)పడేసిన వస్తువులకు సంబంధించిన ఇ-వ్యర్థాల సేకరణ ఆయాక వాటిని ఆధరైజేషన్ గల డిస్మాంటలర్/రీసైకిలర్ కి తరలించింది లేనిది పరిశీలించడం.</p>
(4)	పోర్ట్ అథారిటీ (భారత్ పోర్ట్ల చట్టం 1908(1908లో 15) క్రింద & కస్టమ్స్ అథారిటీ, (కస్టమ్స్) చట్టం, 1962(1962లో 52) క్రింద	<p>(1)ఉత్పాదకుని అదనరు బాధ్యత అధరైజేషన్ సరిచూడటం.</p> <p>(2)చట్టవ్యతిరేకంగా రవాణాచేపట్టడం పై కేంద్ర నియంత్రణ బోర్డుకు సమాచారం అందించడం.</p> <p>(3)భారత సోర్టులచట్టం, 1980/ కస్టమ్స్ చట్టం, 1962 క్రింద దిగుమతి దారుని నిబంధనల ఉల్లంఘనపై చర్యలు తీసుకోవడం.</p>

ఫారమ్ - 1

(నిబంధనలు 5(1)(జి), 13(1)(బి) 13(1)(4) చూడండి)

ఉత్పాదకుల అదనపు బాధ్యతల ఆధరైజేషన్ కోర్ ఉత్పాదకులకు వర్తిస్తుంది

దరఖాస్తులో ఈ క్రింది సమాచారం ఉంచాలి :

1.	ఉత్పాదకుని పేరు, టెలిఫోన్ నెం. ఇ-మెయిల్ తో సహా పూర్తి చిరునామా, యితరత్రా సంప్రదించాల్సిన నెంబరు (ఆ ప్రదేశం దేశం మొత్తం మీద అమ్మకాల నిర్వహణకు వీలుగా ఉండాలి).	:	
2.	అధికారిక వ్యక్తి పేరు, పూర్తి చిరునామా, ఇ-మెయిల్, టెలిఫోన్, ఫ్యాక్స్ నెంబర్లతో సహా.	:	
3.	ఉత్పాదక బాధ్యతల సంస్థ పేరు, చిరునామా ఇ-మెయిల్, టెలిఫోన్, ఫ్యాక్స్ నెంబర్లు. అదనపు బాధ్యత వేరెవరయినా చేపడుతుంటే వారి చిరునామా, ఇ-మెయిల్, ఫ్యాక్స్ నెంబర్లు.	:	
4.	గత పదేళ్లలో ప్రతి సంవత్సరం మార్కెట్ లో పెట్టిన విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల వివరాలు క్రింద షేర్కాన్స్ టేబుల్ 1 రూపంలో పొందుపరచాలి.	:	

టేబుల్ 1 : గత సంవత్సరాల్లో మార్కెట్ లో పెట్టిన విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల వివరాలు - కోడ్ పరంగా..

ప.సం.	విద్యుత్, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల ఐటమ్	విద్యుత్ ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల కోడ్	మార్కెట్ లో పెట్టిన వస్తువుల పరిమాణం, నెంబరు, బరువు (సంవత్సరం వారీగా)											
ఎ.	సమాచార సాంకేతికత మరియు టెలిఫోన్ కమ్యూనికేషన్ పరికరాలు													
1.	కేంద్రీకృత డేటా ప్రాసెసింగ్: మెయిన్ ఫ్రేమ్లు, మిని కంప్యూటర్లు.	ఐటిఇడబ్ల్యు 1												
2.	వ్యక్తిగత కంప్యూటింగ్ : వ్యక్తిగత కంప్యూటర్లు (సెంట్రల్ ప్రాసెసింగ్ యూనిట్, ఇన్ పుట్, ఔట్ పుట్ పరికరాలతో)	ఐటిఇడబ్ల్యు 2												
3.	వ్యక్తిగత కంప్యూటింగ్: లాప్ టాప్ కంప్యూటర్లు (సెంట్రల్ ప్రాసెసింగ్ యూనిట్ ఇన్ పుట్, ఔట్ పుట్ పరికరాలతో)	ఐటిఇడబ్ల్యు 3												
4.	వ్యక్తిగత కంప్యూటింగ్ : వ్యక్తిగత నోట్ బుక్ కంప్యూటర్లు	ఐటిఇడబ్ల్యు 4												
5.	వ్యక్తిగత కంప్యూటింగ్ :	ఐటిఇడబ్ల్యు 5												

	వ్యక్తిగత నోట్‌ప్యాడ్ కంప్యూటర్లు																		
6.	క్యాట్రీడ్లతోపాటు ప్రింటర్లు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 6																	
7.	కాపీయింగ్ పరికరాలు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 7																	
8.	విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ టైప్‌రైటర్లు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 8																	
9.	యూజర్ టెర్మినల్స్, సిస్టమ్స్	ఐటిఇడబ్ల్యూ 9																	
10.	ఫాసిమెయిల్	ఐటిఇడబ్ల్యూ 10																	
11.	టెలెక్స్	ఐటిఇడబ్ల్యూ 11																	
12.	టెలిఫోనులు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 12																	
13.	పే-టెలిఫోనులు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 13																	
14.	కార్డెలస్ టెలిఫోన్లు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 14																	
15.	సెల్యూలర్ ఫోన్లు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 15																	
16.	ఆన్‌సరింగ్ సిస్టమ్లు	ఐటిఇడబ్ల్యూ 16.																	
	బి. వినియోగదారుల విద్యుత్తు మరియు ఎలక్ట్రానిక్స్ :																		
17.	టెలివిజన్ సెట్స్, లిక్విడ్ క్రిస్టల్ డిస్‌ప్లే, వెలుగుజిమ్మే డయోడ్ సాంకేతికతతో సహా ఉన్నవి.	సిఇఇడబ్ల్యూ 1																	
18.	రిఫ్రిజిరేటర్లు	సిఇఇడబ్ల్యూ 2																	
19.	వాషింగ్ మిషన్	సిఇఇడబ్ల్యూ 3																	
20.	సెంట్రలైజ్‌చేసిన ఎయిర్ కండిషనింగ్ ప్లాంట్లు మినహా ఎయిర్ కండిషనర్లు	సిఇఇడబ్ల్యూ 4																	
21.	ప్లోరసెంట్ ఇతర మెర్కూరీ దీపాలు	సిఇఇడబ్ల్యూ 5																	

5. రాబోయే సంవత్సరంలో ఉత్పత్తయ్యే విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలవ్యర్థాల అంచనా వస్తుపరంగా మరియు సేకరణ అంచనా టేబుల్ 2లో వాటి వాటి ఉత్పాదన సర్వీస్‌కేంద్రాలతోసహా క్రింద ఇవ్వబడింది..

టేబుల్ 2: వచ్చే సంవత్సరానికి విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలవ్యర్థాల ఉత్పాదన అంచనా వ్యర్థాలసేకరణ లక్ష్యాల అంచనా వస్తుపరంగా...

వ.సం.	ఐటమ్	విద్యుత్, ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువుల వ్యర్థాల ఉత్పాదన అంచనా సంఖ్య, మరియు బరువు	సేకరణ లక్ష్యం సంఖ్య మరియు బరువు

6. ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతల ప్రణాళికలు :

(ఎ) ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతలు చేపట్టేందుకు లక్ష్యాలతో సహా మీ వద్ద ఉన్న పథకం మొత్తం వివరాలు అందజేయాలి. ఇంతకు ముందు మార్కెట్‌లో డీలర్లు, సేకరణ కేంద్రాలు, ఉత్పాదకుని బాధ్యతల సంస్థల ద్వారా తిరిగిపోయే ఏర్పాట్లు, ఎక్స్‌ఛేంజ్ పథకాలు, డిపాజిట్‌ఫండ్ పథకం మొదలగువాటిద్వారా పెట్టిన విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల

వివరాలు పొందు పరచాలి.

- (బి) మీ పథకం క్రింద డీలర్లు, సేకరణకేంద్రాలు, రీసైకిలర్లు, ట్రీట్‌మెంట్లు, నిల్వ మరియు తొలగించే వసతులు మొదలైన వాటితో ఒప్పందాల కాపీలతో సహా చిరుమానాలు దాఖలుచేయాలి.
7. వినియోగదారుల అవగాహనకల్పనకు అదనపు ప్రత్యేకకార్యక్రమాలు, మరియు ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతలకు అంచనా బడ్జెట్.
8. ప్రతిపాదిత అవగాహన కార్యక్రమాల వివరాలు.
9. ప్రమాదకర పదార్థాలు తగ్గించేందుకు అచరణాత్మక సూచనలు (అవసరమైతే పూర్తి చేయండి) వివరాలు.
- (ఎ) మార్కెట్లో ఉంచిన విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు నిబంధన 16 (1)లో పేర్కొన్నట్లుగా లెడ్, మెర్క్యూరీ, కాడ్మియమ్, హెక్సావాలెంట్ క్రోమియమ్, పోలిబ్రోమినేటెడ్ బైఫినైల్స్ మరియు పోలిబ్రోమినేటెడ్ డైఫినైల్ ఈథర్ల పరిమితులకు అనుగుణంగా ఉన్నాయా.
- (బి) వస్తువులు ఇయులోని ఇ ఎన్ 50581 ప్రమాణాల ఆధారంగా, ప్రమాదకర పదార్థాల నియమాలకు అనుగుణంగా ఉన్న ట్టు రుజువుచేసే సాంకేతిక డాక్యుమెంట్లు(సప్లయ్ చేసినవారి డాక్యుమెంట్లు, పరికరాల ప్రకటన/విశ్లేషణాత్మక నివేదిక) పొందుపరచాలి.
- (సి) అవసరమైన డాక్యుమెంట్లు...
1. ఉత్పాదకుని అదరపు బాధ్యత ప్రణాళిక;
  2. సంబంధిత మంత్రిత్వశాఖ/శాఖ నుంచి వారి ఉత్పత్తుల అమ్మకాలకు పొందిన అనుమతి కాపీ.
  3. డీలర్లు, సేకరణకేంద్రం, రీసైకిలర్లు, ట్రీట్‌మెంట్, నిల్వ, తొలగించే వసతి మొదలైనవారితో చేసుకున్న ఒప్పందం కాపీలు.
  - 4 డైరెక్టరేట్ జనరల్ ఆఫ్ ట్రేడ్ లైసెన్స్ లేదా అనుమతి కాపీ.
  5. ప్రమాదకర పదార్థాల తగ్గింపు ప్రొవిజన్‌కు సంబంధించి స్వీయ డిక్లరేషన్.
  6. అవసరమయిన ఇతర డాక్యుమెంట్

(అధికారి సంతకం)

స్థలం.....

తేదీ.....

.....

ఫారమ్ - 1(ఎ)

(నిబంధనలు 4(2), 8(2), 13(2)(4) 13 (4)(1)చూడండి)

ఉత్పాదకుడు లేదా రీఫర్మిషర్ ఇ-వ్యర్థాల ఉత్పాదన లేదా నిల్వ లేదా ట్రీట్‌మెంట్
ఆథరైజేషన్‌కు దరఖాస్తు

..... నుండి

ద మెంబర్ సెక్రటరీ,

..... కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు లేదా..... కాలుష్య నియంత్రణ కమిటీ.

.....

..... గారికి

అయ్యా,

నేను/మేము నిబంధన 13(2)(1) నుంచి 13(2)(8) వరకు, మరియు/లేదా 13(4) ఇ-వ్యర్ధాల (యాజమాన్యం) నిబంధనలు, 2016 క్రింద ఇ-వ్యర్ధాల సేకరణ/నిల్వ/రవాణా/ట్రీట్‌మెంట్/రిఫర్మిషింగ్/తొలగింపు చేపట్టేందుకు ఆధరైజేషన్/రెన్యూవల్ కొరకు దరఖాస్తు చేసుకుంటున్నాను/(ము).

కేవలం కార్యాలయం ఉపయోగం కొరకు :

కోడ్ సంఖ్య :

పర్యావరణం మరియు అటవీమంత్రిత్వశాఖ ఈ యూనిట్ పర్యావరణపరంగా అత్యంత దారుణప్రాంతంలో ఉన్నదని గుర్తించినదా (అనువు/కారు).

దరఖాస్తుదారుడు పూర్తి చేయవలసినది :

1. పేరు మరియు పూర్తి చిరునామా :
2. సంప్రదించవలసిన వ్యక్తి, హెూదా, టెలిఫోన్ నెం.లు, ఫ్యాక్స్ నెం., ఇ-మెయిల్ సమాచారంతో :
3. దేనికి ఆధరైజేషన్ అవసరం (తగిన కార్యక్రమం/కార్యక్రమాలకు టీక్ పెట్టండి)
  - ఎ) ఉత్పత్తి లేదా రీఫర్మిషింగ్ సమయంలో ఉత్పాదనయ్యేవాటికి
  - బి) ట్రీట్‌మెంట్, ఉంటే
  - సి) సేకరణ, రవాణా, నిల్వ
  - డి) రీఫర్మిషింగ్
4. ఇ-వ్యర్ధాల వివరాలు :
  - ఎ) మె.ట./సం॥ లో ఉత్పన్నమయ్యే మొత్తం ఇ-వ్యర్ధం పరిమాణం
  - బి) రిఫర్మిషివ్ చేసిన పరిమాణం (రిఫర్మిషివ్కు సంబంధించి)
  - సి) రీసైక్లింగ్‌కి పంపిన పరిమాణం
  - డి) తొలగింపునకు పంపిన పరిమాణం
5. నిల్వ/నిర్వహణ/ట్రీట్‌మెంట్/రిఫర్మిషింగ్ వసతుల వివరాలు :
6. ఆధరైజేషన్ రెన్యూవల్ కొరకు అయితే, గత ఆధరైజేషన్ నెం., తేదీ, వార్షిక రిటర్నల్ వివరాలు :

స్థలం :.....

సంతకం.....

(పేరు.....)

తేదీ :.....

హెూదా:.....

సూచన: (1) ప్రమాదకర వ్యర్ధాల ఆధరైజేషన్‌ను ప్రమాదకర వ్యర్ధాల(యాజమాన్యం, నిర్వహణ మరియు సరిహద్దు దాటి కదలిక)నిబంధనలు, 2008 క్రింద తీసుకునే సమయంలోనే ఆధరైజేషన్‌ను వీలయితే పొందవచ్చు.

(2) అవసరమైన అదనపు సమాచారం, వివరాలు ఇవ్వవలసినవస్తే, అదనపు కాగితాలు ఉపయోగించగలరు.

ఫారమ్ - 1(ఎఎ)

(నిబంధనలు 5(6), 13 (1) (2) చూడండి)

**ఉత్పాదకుడి అదనపుబాధ్యత ఆధరైజేషన్ కు నమూనా పత్రం
(విద్యుత్, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల ఉత్పాదకుడి అదనపుబాధ్యత ఆధరైజేషన్)**

రిఫరెన్స్: ఇ-వ్యర్గాల (యాజమాన్యం) నిబంధనలు, 2016 క్రింద దిగువ విద్యుత్, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల ఉత్పత్తికి, అదనపు బాధ్యత ఆధరైజేషన్ మంజూరు కొరకు పెట్టుకున్న మీ దరఖాస్తు.

1. ఆధరైజేషన్ సంఖ్య : తేదీ :
2. మెస్సర్స్..... కు ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత ఆధరైజేషన్ను క్రింది అంశాల ఆధారంగా ఇవ్వబడినది..
  - (ఎ) ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత మొత్తం ప్రణాళిక
  - (బి) ఇ-వ్యర్గాల సేకరణ ప్రతిపాదిత లక్ష్యం
3. జారీచేసిన తేదీ నుంచి క్రింది షరతులతో పాటు ఆధరైజేషన్ కాలపరిమితి .....సంవత్సరాలు ఉంటుంది.
  - (1) దరఖాస్తుతోపాటు జతచేసిన ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత ఆధరైజేషన్ ప్రణాళికను తప్పకుండా అనుసరించాలి.
  - 2) ఆ ప్రణాళికలో ఇచ్చిన విధంగా వ్యర్గాల సేకరణవిధానం లేదా కేంద్రం ఏర్పాటు లేదా ప్రత్యేకస్థలం ఉండాలి. సేకరణ విధానం/కేంద్రం గురించిన సమాచారం రాష్ట్రపరంగా ఏర్పాటు చేసిన కేంద్రాల సమాచారంతో సహా అందజేయాలి.
  - (3) ఇచ్చిన వివరాల అనుసరించి సేకరించిన ఇ-వ్యర్గాలను ఆధరైజేషన్ డిస్కాంట్లర్/రీసైకిలర్ కు రవాణా చేసినట్లుగా ధ్రువపర్చుకోవాలి. రాష్ట్రాలవారీగా నియమితులైన డిస్కాంట్లర్/రీసైకిలర్ల వివరాలు పొందుపరచండి.
  - (4) ఈ నిబంధనల ఫారమ్-2లో ఇ-వ్యర్గాల రికార్డు నిర్వహణ చేపట్టాలి. అటువంటి రికార్డులను కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు పరిశీలనకు అందుబాటులో ఉంచాలి.
  - (5) కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డుకి ఫారమ్-3లో వార్షిక రిటర్న్ ను సంబంధిత ఆర్థిక సంవత్సరం పిదప జూన్ 30వ తేదీన లేదా ముందుగా దాఖలు చేయాలి.
  - (6) ఆధరైజేషన్ కు సాధారణ నిబంధనలు మరియు షరతులు :
    - (ఎ) పర్యావరణ (సంరక్షణ) చట్టం, 1986 ప్రొవిజన్ వాటి, నిబంధనలకు ఆధరైజేషన్ అనుగుణంగా వుండాలి.
    - (బి) కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు ఆధరైజేషన్ ఉన్న అధికారి కోరినప్పుడు పరిశీలనకు ఆధరైజేషన్ లేదా రెన్యూవల్ ను దాఖలు చేయాలి.
    - (సి) ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతల ప్రణాళికలో ఎలాంటి మార్పులు ఉన్నా కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డుకు తెలియజేయాలి. దీనిపై కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు తన లభిప్రాయాన్ని 60 రోజుల్లో తెలియజేయాలి.
    - (డి) ఆధరైజేషన్ ఉన్న వ్యక్తి ఇ-వ్యర్గాల యాజమాన్య వ్యవస్థను మూసివేయాలంటే రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు కేంద్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డుల అనుమతిని ముందుగా పొందవలసి ఉంటుంది.
    - (ఇ) ఇ-వ్యర్గాల(యాజమాన్యం)నిబంధనలు 2016,(13)(1)సబ్ రూల్(6)లో పేర్కొన్న ప్రకారం ఆధరైజేషన్ రెన్యూవల్ కి కూడా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
    - (ఎఫ్) ప్రభుత్వ లేదా బోర్డు పాలసీ అనుసరించి ఆధరైజేషన్ను రద్దు/సవరణ చేసే హక్కు బోర్డుకు ఉంటుంది.

సంబంధిత ఉత్పాదకునికి

కాపీలు: 1. మెంబర్ సెక్రటరీ, సంబంధిత రాష్ట్రం
2. ఇన్-ఛార్జ్, సంబంధిత జోనల్ కార్యాలయం,
కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు.

ఆధరైజేషన్ ఉన్న సంవత్సరం

(పాదా)

ఫామ్ 1 (బిబి)

(నిబంధనలు 4(2), 8(2) (ఎ), 13(2), (3), 13 (4) (2) చూడండి)

**ఇ-వ్యర్ధాల కల్పన లేదా నిల్వ లేదా ట్రీట్మెంట్ లేదా రీఫర్మిషింగ్ లేదా తొలగింపు చేపట్టే ఉత్పాదకుడు లేదా రీఫర్మిషర్ కి
ఆధరైజేషన్ ఇచ్చే విధానం సమూహా
రిఫరెన్స్: ఆధరైజేషన్ కు పెట్టుకున్న మీ దరఖాస్తు**

- 1.(ఎ) ఆధరైజేషన్ నెం.....మరియు
- (బి) జారీ చేసిన తేదీ.....
2. ....కు ఇ-వ్యర్ధాల నిల్వ లేదా ట్రీట్మెంట్ చేపట్టేందుకు..... ప్రదేశంలో ఉన్నదానికి ఆధరైజేషన్ .....క్రిందిఅంశాల ప్రాతిపదికను ఇవ్వబడినది.
- ఎ. ఇ-వ్యర్ధాల పరిమాణం బి. ఇ-వ్యర్ధాల రకం.
3. ఆధరైజేషన్ కాలపరిమితి ..... నుండి ..... వరకు.
4. పైన పేర్కొన్న ఇ-వ్యర్ధాలు ట్రీట్మెంట్/తొలగింపు.....విధంగా.....ప్రదేశంలో చేపట్టాలి.
5. ఆధరైజేషన్ ఈ క్రింది షరతులకు లోబడి ఉంటుంది. ఈ షరతుల నిబంధనల్లో ప్రత్యేకంగా చెప్పబడినవి ప్రస్తుతానికి పర్యావరణ(సంరక్షణ) చట్టం, 1986 క్రింద అమలులో ఉంటాయి.
సంతకం..... తేదీ.....
హోదా.

ఆధరైజేషన్ షరతులు

1. ఆధరైజేషన్, పర్యావరణ (సంరక్షణ) చట్టం, 1986 ఏర్పాట్లు మరియు ఆ నిబంధనలకు వర్తించేదిగా ఉండాలి.
2. ఆధరైజేషన్ లేదా రెన్యూవల్ ను, సంబంధిత రాష్ట్రకాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు అధికారికవ్యక్తి కోరిక మీద పరిశీలనకు అందుబాటులో ఉంచాలి.
3. సిబ్బంది, పరికరాలు, కార్యకలాపాల పరిస్థితులవిషయంలో దరఖాస్తులో పేర్కొన్న దానికి భిన్నంగా అనధికారిక మార్పులు చేపడితే అతని ఆధరైజేషన్ రద్దు చేయబడుతుంది.
4. కార్యకలాపాలు మూసివేయడానికి సంబంధిత అధికారంగలవారు సంబంధిత రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు అనుమతి ముందుగా పొంది మూసివేత చేపట్టాలి.
5. రెన్యూవల్ కొరకు నిబంధన 13(2) సబ్ రూల్ (4) లో పేర్కొన్న విధంగా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.

ఫారమ్ 2

(నిబంధనలు 4(4), 5(4), 6(5), 8(7), 9(2), 10(7), 11(8), 13(1)(11)
13(2)(5), 13(3)(7), 13(4)(5) చూడండి)

ఇ-వ్యర్ధాల ఉత్పాదన,నియంత్రణల రికార్డు నిర్వహణకు ఫార్మట్

సంవత్సరానికి ఉత్పత్తయ్యే పరిమాణం మెట్రిక్ టన్నుల్లో (ఎంటి) సం॥ కి :

1.	పేరు, చిరునామా : ఉత్పాదకుడు లేదా తయారీదారుడు లేదా రీఫర్మిషర్ లేదా డిస్ట్రీబ్యుటర్ లేదా రీసైకిలర్ లేదా పెద్ద వినియోగదారుడు.	
2.	ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యతతో ఆధరైజేషన్ / ఆధరైజేషన్ జారీచేసిన తేదీ	

3.	ఉత్పాదకుని అదనపు బాధ్యత ఆధరైజేషన్ కాలపరిమితి/ఆధరైజేషన్		
4.	కల్పించే లేదా నిర్వహించే,నియంత్రించే ఇ-వ్యర్ధాల రకం/పరిమాణం	కేటగిరి	పరిమాణం
		ఐటమ్ వివరణ	
5.	ఇ-వ్యర్ధాల నిల్వ	కేటగిరి	పరిమాణం
		ఐటమ్ వివరణ	
6.	అధికారిక ఉత్పాదకుడు/కూల్చివేతదారుడు/రీసైకిలర్/ రీఫర్బిష్/అధికారిక కూల్చివేతదారునికి లేదా అధికారిక కూల్చివేతదారుడు/రీసైకిలర్/రీఫర్బిష్ నిర్వహించే కేంద్రాలకు తరలించే వ్యర్ధాల రకం, పరిమాణం.	కేటగిరి	పరిమాణం
		ఐటమ్ వివరణ	
7.	రవాణా చేసిన ఇవ్యర్ధాల రకం, పరిమాణం	కేటగిరి	పరిమాణం
		ఐటమ్ వివరణ	
	స్థలం పేరు, చిరునామా, సంప్రదించాల్సిన వివరాలు		
8.	రీఫర్బిష్ చేసిన ఇ-వ్యర్ధాల రకం, పరిమాణం	కేటగిరి	పరిమాణం
		ఐటమ్ వివరణ	
	రీఫర్బిష్ చేసిన ప్రదేశం పేరు, చిరునామా, సంప్రదించాల్సిన వివరాలు		
9.	కూల్చివేసిన ఇ-వ్యర్ధాల రకం, పరిమాణం	కేటగిరి	పరిమాణం
		ఐటమ్ రకం	
	స్థలం పేరు, చిరునామా, సంప్రదించాల్సిన వివరాలు		
10.	రీసైకిల్ చేయబడిన ఇ-వ్యర్ధాల రకం, పరిమాణం	కేటగిరి	పరిమాణం
	రికవర్ చేసిన పదార్ధాల రకం, పరిమాణం	ఐటమ్ వివరణ	
	స్థలం పేరు, చిరునామా, సంప్రదించాల్సిన వివరాలు		
11.	రీసైకిలర్లకు, డిస్మాంటలర్లు పంపిన ఇ-వ్యర్ధాల రకం, పరిమాణం	కేటగిరి	పరిమాణం
		ఐటమ్ వివరణ	
	స్థానం పేరు, చిరునామా, సంప్రదించాల్సిన వివరాలు		
12.	ఇ-వ్యర్ధాల రీసైకిలర్లు, డిస్మాంటలర్లు సంబంధిత రీసైకిలర్లకు పంపే ఇతర వ్యర్ధాల రకం, పరిమాణం	కేటగిరి	పరిమాణం
		ఐటమ్ వివరణ	
	స్థలం, పేరు, చిరునామా సంప్రదించాల్సిన వివరాలు		
13.	ట్రీట్ చేసిన, తొలగించిన ఇ-వ్యర్ధాల రకం, పరిమాణం	కేటగిరి	పరిమాణం
		ఐటమ్ వివరణ	
	స్థానం పేరు, చిరునామా సంప్రదించాల్సిన వివరాలు		

సూచన :

1. సంబంధించినదాన్ని కొట్టివేయండి.
2. ఆధరైజేషన్ షరతులలో పేర్కొన్నవాటికి సంబంధించి ఏదయినా అదనపు సమాచారం ఇవ్వండి.
3. ఉత్పత్తిదారులకు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఈ సమాచారం అందించాలి.

ఫారమ్ 3

(నిబంధనలు 4(5), 5(5), 8(6), 9(4),10(8), 11(9) 13(1)(11)
13(2)(5), 13(3)(7), 13(4)(5) చూడండి)

వార్షిక రిటర్న్స్ దాఖలుకు ఫార్మాట్

(ఉత్పాదకుడు/ తయారీదారుడు, రీఫర్మిషర్, కూల్చివేతదారుడు, రీసైకిలర్ సంబంధిత ఆర్థికసంవత్సరం పిదప రిటర్న్స్ కొరకు జూన్ 30వ రోజున దాఖలు చేయాలి.)

పరిమాణం మెట్రిక్ టన్నుల్లో, అంకెలు

1.	ఉత్పాదకుడు, తయారీదారుడు, రీఫర్మిషర్, కూల్చివేతదారుడు, రీసైకిలర్ పేరు, చిరునామా			
2.	అధికారంగల వ్యక్తి పేరు, చిరునామా, టెలిఫోన్, ఫ్యాక్స్ నెం., ఇ-మెయిల్			
3.	షెడ్యూల్ 1లోని (జతచేసిన) ఉత్పాదకుని పేర ఉన్న విద్యుత్తు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల జాబితాలో ప్రతీ కేటగిరీ నుంచి సంవత్సరకాలంలో సేకరిస్తున్న లేదా రీసైకిలర్ కి, డిస్మాంటలర్ కి ప్రాసిసింగ్ కొరకు పంపుతున్న ఇవ్వర్దాల పరిమాణం.			
	పైన పేర్కొన్నవాటి వివరాలు	రకం	పరిమాణం	సంఖ్య
3(ఎ)	భారీ వినియోగదారులు : ఇ-వ్యర్దాల పరిమాణం			
3(బి)	రీఫర్మిషర్లు : ఇ-వ్యర్దాల పరిమాణం			
3(సి)	డిస్మాంటలర్లు : (1) ప్రాసెస్ చేసిన ఇ-వ్యర్దాల పరిమాణం (కోడ్పరంగా) (2) రికవర్ చేసుకున్న లేదా అమ్మేసిన వస్తువులు, పరికరాల వివరాలు (3) రీసైకిలర్ కి పంపిన ఇ-వ్యర్దాల పరిమాణం (4) ట్రీట్మెంట్, నిల్వ, డిస్పోజిల్ సంస్థకి పంపిన ఇవ్వర్దాల మిగులు పరిమాణం.			
3(డి)	రీసైకిలర్లు : (1) ప్రాసిస్ చేసిన ఇ-వ్యర్దాల పరిమాణం (కోడ్పరంగా) (2) ప్రాసిస్ చేసిన లేదా మార్కెట్ కి పెట్టిన ఇవ్వర్దాల పరిమాణం (3) ట్రీట్మెంట్, నిల్వ, డిస్పోజిల్ సంస్థకి పంపిన ఇవ్వర్దాల మిగులు పరిమాణం			

4.	పైన పేర్కొన్న 3(ఎ)-3(డి) ప్రకారం ప్రదేశం పేరు, పూర్తి చిరునామా		
5.	3(ఎ)-3(డి)కు వర్తించే పలు కోడ్లలోని ఇ-వ్యర్గాల్నించి వేరుచేసిన లేదా రికవర్చేసిన పదార్థాల రకం, పరిమాణం	రకం	పరిమాణం

◆ రీసైకిలింగ్ కి ఇ-వ్యర్గాల్ని పంపిన రీసైకిలర్ల జాబితా జతచేయండి.

స్థలం :

తేదీ :

ఆధరైజేషన్ గల వ్యక్తి సంతకం

సూచనలు :

- (1) వర్తింపనివాటిని కొట్టివేయండి.
- (2) ఆధరైజేషన్ షరతుల సంబంధించి యిత వివరాలు ఏమైనా ఉంటే ఇవ్వండి.
- (3) పలు కార్యాలయాలకు వివరాలు ఇచ్చేందుకు భారీ వినియోగదారుడు, ఉత్పాదకులు 1,3(ఎ) వరుసల వరకు అదనపు వరుసలను ప్రతి కార్యాలయానికి జోడించాలి.

ఫారమ్ - 4

(నిబంధనలు 13(3)(1), 13(3) (6) చూడండి)

ఇ-వ్యర్గాల డిస్మాంటలింగ్ లేదా రీసైకిలింగ్ కొరకు పర్యావరణపరంగా పటిష్టయాజమాన్య పద్ధతి చేపడుతున్న వసతికి

ఆధరైజేషన్ పొందేందుకు దరఖాస్తు ఫారం

(ట్రీప్లికెట్లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి)

1.	యునిట్ పేరు, చిరునామా		
2.	సంప్రదించాల్సిన వ్యక్తి హెూదా, టెలిఫోన్/ఫాక్స్		
3.	ఆరంభించిన తేదీ		
4.	కార్మికుల సంఖ్య (కాంట్రాక్టు కార్మికులతో సహా)		
5.	సమ్మతి కాలపరిమితి	ఎ. జల(కాలుష్యనియంత్రణ)చట్టం 1974 కాలపరిమితి..... బి. వాయు(కాలుష్యనియంత్రణ)చట్టం 1981 కాలపరిమితి.....	
6.	ప్రస్తుతం ఆధరైజేషన్ కు కాలపరిమితి ఉంటే	ఇ-వ్యర్గాల(నియంత్రణ, యాజమాన్యం) నిబంధనలు 2011 కాలపరిమితి.....	
7.	కూల్చివేత, రీసైకిలింగ్ ప్రాసెస్	పూర్తి వివరాలు జతచేయండి	
8.	ఏర్పాటు సామర్థ్యం మెట్రిక్ టన్నుల్లో/సం.లో	ఉత్పత్తి	ఏర్పాటు సామర్థ్యం(మె.ట/ సం॥)

9.	గత మూడేళ్లలో ప్రాసిస్ చేసిన వ్యర్థాలు	సం॥	ఉత్పత్తి	పరిమాణం
10.	వ్యర్థాల యాజమాన్యం :			
	(ఎ) ఇ వ్యర్థాల ప్రాసిసింగ్లో ఉత్పన్నమయ్యే వ్యర్థాల పదార్థాల పరంగా వివరాలు ఇవ్వండి			
	(బి)మిగులు వ్యర్థాల డిస్పాజల్ వివరాలు		వివరాలు ఇవ్వండి.	
	(సి) మిగులు వ్యర్థాల తొలగింపునకు ఉపయోగించిన వసతి పేరు			
11.	రీప్రాసిసింగ్ నుంచి పొందగల ప్రతిపాదిత ఇ-వ్యర్థాల వివరాలు		వివరాలు ఇవ్వండి	
12.	వృత్తిపరమైన సంరక్షణ, ఆరోగ్యం		వివరాలు ఇవ్వండి	
13.	యాంత్రికంగా మరియు కార్మికులతో చేపట్టే డిస్మాంటలింగ్ వసతుల వివరాలు			
14.	సేకరణ కేంద్రంతో చేసుకున్న ఒప్పందం కాపీ			
15.	ఉత్పాదకునితో చేసుకున్న ఒప్పందం కాపీ			
16.	కూల్చిన ఇ-వ్యర్థాల నిల్వ వివరాలు			
17.	రీసైకిలర్తో చేసుకున్న ఒప్పందం కాపీ.			
18.	రీసైకిలింగ్ వసతులు వివరాలు			
19.	సేకరణ కేంద్రంతో చేసుకున్న ఒప్పందం కాపీ			
20.	ఉత్పాదకునితో చేసుకున్న ఒప్పందం కాపీ			
21.	రికవర్ చేసిన పదార్థాలు, ముడిపదార్థాల నిల్వ వివరాలు			

II. ఆధరైజేషన్ కొరకు అయితే, గత రిజిస్ట్రేషన్ లేదా ఆధరైజేషన్ నెం. మరియు తేదీ.

ఇందుమూలముగా పైన పేర్కొన్న అన్ని వివరాలు సరయినవని, వాస్తవమని హామీ ఇస్తున్నాను.

సంతకం:.....

స్థలం:.....

పేరు:.....

తేదీ :.....

హోదా:.....

ఫారమ్ - 5

(నిబంధన 18(1) చూడండి)

కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డుకు రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు దాఖలుచేయాల్సిన వార్షిక నివేదిక దరఖాస్తు

చైర్మన్,

కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు (పర్యావరణ, అటవీ మంత్రిత్వశాఖ),

భారత ప్రభుత్వం, 'పరివేష్ భవన్',

ఈస్ట్ అర్జున్ నగర్, ఢిల్లీ - 1100032

గారికి,

1.	రాష్ట్రంలో లేదా కేంద్ర పాలిత ప్రాంతంలో ఈ నిబంధనల క్రింద ఇ-వ్యర్థాల యాజమాన్య నిర్వహిస్తున్న అధికారిక ఉత్పత్తిదారుడు, రీఫర్మిషర్, సేకరణకేంద్రం, డిస్కాంటలర్, రీసైకిలర్ నెంబర్ :	:	
2.	నెలలో సుమారు క్యాటగిరీవారీగా సేకరించ వ్యర్థాల పరిమాణంతో సమా	:	అనుబంధం I జతచేయండి
3.	కోడ్వారీగా ఇ-వ్యర్థాల సకరణ వివరాలు	:	అనుబంధం II జతచేయండి.
4.	ఇ-వ్యర్థాల రీసైకిలింగ్ నుంచి పొందిన పరికరాల వివరాలు	:	
5.	ట్రీట్మెంట్, నిల్వ, డిస్పోజిట్ వసతి వద్ద అందుకున్న సిఎప్ఎల్ పరిమాణం.	:	
6.	పై నివేదిక కాలపరిమితి..... నుంచి ..... వరకు		

స్థలం :.....

తేదీ:.....

చైర్మన్ లేదా మెంబర్ సెక్రటరీ

రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు

ఫారమ్ - 6

(నిబంధన 19 చూడండి)

ఇ-వ్యర్థాల ప్రకటన

1.	పంపినవారి పేరు, మెయిల్, చిరునామా (ఫోన్ నెం.తో సహా)	
2.	పంపినవారి ఆధరైజేషన్ నెం. (వర్తింపతగినదయితే)	
3.	జాబితా దాక్యుమెంట్ నెం.	
4.	రవాణా చేసేవారి పేరు, చిరునామా (ఫోన్ నెం.తో సహా)	
5.	వాహన రకం	(ట్రక్కు, ట్యాంకర్ లేదా ప్రత్యేక వాహనం)
6.	రవాణాదారుడు/రవాణాదారుల రిజిస్ట్రేషన్ నెం.	
7.	వాహన రిజిస్ట్రేషన్ నెం.	
8.	అందుకునేవారి పేరు, చిరునామా	

9.	అందుకునేవారి ఆధరైజేషన్ నెం. వర్తింపతగినదయితే	
10.	ఇ-వ్యర్ధాల వివరాలు (ఐటమ్, బరువు/నెం.):	
11.	పంపించినవారి(తయారీదారుడు, ఉత్పాదకుడు, పెద్ద వినియోగదారుడు/ (సేకరణకేంద్రం, రీఫర్మిషర్, డిస్ట్రీబ్యుటర్) పేరు, స్టాంప్ :	
	సంతకం	నెల రోజు సంవత్సరం.
		<input type="text"/>
12.	ఇ-వ్యర్ధాలు అందుకున్న రవాణాదారుని రసీదు	
	పేరు, స్టాంప్ సంతకం	నెల రోజు సంవత్సరం
		<input type="text"/>
13.	అందుకున్నవారి (సేకరణకేంద్రం, రీఫర్మిషర్, డిస్ట్రీబ్యుటర్, రీసైకిలర్)	
	ఇ-వ్యర్ధాలు అందుకున్నట్టు సర్టిఫికేట్	
	పేరు, స్టాంప్ సంతకం	నెల రోజు సంవత్సరం
		<input type="text"/>

* వర్తించే విధంగా.

సూచన :

రంగు కోడ్ నెంబర్ తో కాపీ (1)	అవసరం (2)
కాపీ 1 (పసుపు)	రవాణాదారుడి సంతకం తీసుకున్న తర్వాత పంపించేవారు దగ్గర ఉంచు కోవాల్సినది, యితర మూడు కాపీలు రవాణాదారుడు తీసుకెళ్లాలి.
కాపీ 2 (రోజారంగు)	రవాణాదారుడి సంతకం తీసుకుని అందుకున్నవారు ఉంచుకోవాల్సినది.
కాపీ 3 (ఆరంజ్)	అందుకునేవారి సంతకం తీసుకుని రవాణాదారుడు దగ్గరుంచుకోవాల్సినది.
కాపీ 4(అకుపచ్చ)	తీసుకున్నవారు తాను సంతకం చేసి పంపించేవారికి అందజేయాల్సినది.

ఫారమ్ - 7

(నిబంధన 22 చూడండి)

కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు/రాష్ట్ర కాలుష్యనియంత్రణ బోర్డు జారీచేసిన
ఆదేశాలకు వ్యతిరేకంగా అప్పీలుకు దరఖాస్తు

1. అప్పీలు చేసుకుంటున్నవారి పేరు, చిరునామా :
2. దేనికి వ్యతిరేకంగా అప్పీలు చేస్తున్నారో ఆ అధారిటీ : (సర్టిఫై చేసిన ఆదేశం కాపీ జతచేయండి.)
పేరు, చిరునామా. ఆదేశం నెం.
జారీచేసిన తేదీ.
3. దేని ఆధారంగా అప్పీలు చేస్తున్నారు :
4. కోరుకుంటున్న నష్టపరిహారం :
5. పాయింట్ 2లో ప్రతిపాదించిన ఆదేశం
కాకుండా ఇతరముల జాబితా :

స్థలం:.....

సంతకం :.....

తేదీ :.....

పేరు, చిరునామా:.....

విశ్వనాథ్ సిన్హా

జాయింట్ సెక్రటరీ, భారత ప్రభుత్వం,

(FNo.12-6/2013- HSMD[ ])